

Đàn - bà

DEPOT LEGAL
CHRONIQUE
N° 1147/3

MỖI SỐ 0\$08

THƯ TỪ NGÂN-PHIẾU

XIN GỬI VỀ:

La Directrice du
Tuần-báo ĐÀN-BÀ
76, WIELE, HANOI

BA THÁNG..... 1\$00

SÁU THÁNG... 2,00

MỘT NĂM..... 4,00

CHÍNH-PHỦ GẤP ĐÔI

TUẦN BÁO XUẤT BẢN NGÀY THỨ SÁU — NĂM THỨ NHẤT — SỐ 30 — 13 OCTOBRE 1939

MỘT Ý KIẾN CỦA CATROUX PHU-NHÂN

HỘI GIÚP PHỤ - NỮ'

VIỆT-NAM LỖ BƯỚC

của THỤY-AN

Chúng ta hãy chào ở Catroux phu nhân một tấm lòng nhân đạo hoạt động và thiết thực. Vẫn biết vào địa vị tiêu biểu người đàn bà Pháp bậc nhất ở thuộc địa, bà Toàn quyền nào của xứ Đông-Dương cũng tiếp xúc ngay với dân chúng bằng những cuộc viếng thăm các công cuộc từ thiện. Người dân thuộc địa đau khổ, hạng cùng đinh vẫn có cái hân hạnh được các vị phu nhân ấy săn sóc tới trước hết, vì đó chẳng là bổn phận thứ nhất của mỗi người đàn-bà sao ?

Nhưng Catroux phu nhân không bằng lòng những cuộc viếng thăm suông, bà muốn thực hành những phương pháp nào có thể thoát cho những người đau khổ nói trên, cái cuộc sống khổ nạn hiện tại của họ. Không nói làm gì sự bà sốt sắng kêu gào lòng từ thiện, nhưng chính là nghĩa-vụ của các bậc phụ nữ Pháp Nam, châu tuất đến các binh sĩ đang sóng pha ngoài mặt trận, cái công cuộc xã hội trước nhất của bà ở xứ này có liên can đến bạn đàn bà mình và cả tinh thần luân lý của xã hội mình nữa, ấy là ý định lập nhà « hội giúp các phụ nữ Việt-Nam lỗ bước » của bà. Và có ý định tức là bà thực hành liền : phải chăng đó là đặc tính của phu nhân một vị võ tướng không bao giờ chịu mất thì giờ

trong các cuộc biện luận văn hoa ! Cho nên công chúng chưa được biết gì về điều dự định của bà mà hôm thứ tư 27 - 9 mới rồi bà đã triệu tập ngay một nhóm phụ nữ Pháp Nam để quyết định ngay việc thành lập và trù liệu các phương pháp tiến hành !

Lần thứ nhất ở xứ Bắc-kỳ những cô gái truy lạc đã bị xã hội liệt ra được người ta săn sóc tới. Người ta đây không phải là sở phong tục với tất cả lệ luật nghiêm khắc và tục tằn coi những gái truy lạc là thù nhân phải chống giữ cho sự lành mạnh của xã-hội, người ta đây lại là phu nhân một vị thượng tướng và các bậc phụ-nữ của giai cấp thuần lương : vườn cấm đối với các người đàn bà sa ngã.

Lần thứ nhất ở Bắc-kỳ, người đàn bà làm cái bổn phận thiêng liêng, hiển hiện nhất của cái tính cách người đàn bà : giờ tay ra nâng đỡ kẻ thù của mình lên !

Chẳng phải ư ? Những người đàn bà truy lạc mà Catroux phu nhân sừng xuất ý định cứu giúp, chẳng là kẻ thù của mỗi gia đình hiền lương chúng ta ư ? Và cứu họ, chúng ta lại tự cứu cả cái danh dự người đàn bà nữa !

Đáng hoan nghênh cảm phục vô cùng công cuộc sắp thành lập của Catroux phu nhân !

Nhờ bà, chúng ta thắng đoạt được tất cả sự khinh bỉ, dè dặt, trước một kẻ ta sẵn lòng thương nhưng vẫn gớm gớm kinh kinh !

Hẳn là khi nghĩ đến việc thành lập hội « Giúp các phụ nữ Việt-nam lỗ bước » Catroux phu nhân đã thấu đáo đến nguyên nhân số người đàn bà sa xuống chỗ truy lạc !

Ở xã hội nào cũng thế, cái nguyên nhân chính của nạn truy lạc mãi dâm chỉ là tại bụng đói, vô nghệ nghiệp để dung thân. Chỉ một phần rất ít truy lạc tự ý muốn phóng đãng. Nhất là ở xã hội mình,

nghề nghiệp phụ nữ không có là bao, các kỹ nghệ rất ít, người đàn bà khi đói chỉ thấy con đường mưu sinh dễ dàng nhất là mãi dâm.

Bao nhiêu tiểu thuyết xã-hội gần đây, và những cuộc điều tra linh hoạt của mấy nhà văn (Vũ-trọng Phụng, Nguyên-Hồng v... v...) đã lột trần đời sống thảm thương của họ và ý họ muốn thoát ly rất thành thực cái đời khổ nạn của họ ! Nhưng thoát ly bằng con đường nào ? Tất cả vấn đề là ở đó. Xã hội nào cũng coi sự

(Xem tiếp trang 4)

Những lời gọi thiết tha của các bà thống-soái Martin toàn-quyền Catroux và Nam-phương Hoàng-hậu.

gái thò'i bình?

Một người mẹ, nếu chẳng may sinh phải đứa con hư ; dậy bảo không ăn lời, nó cứ huynh hoang hành động theo nết hư đồn của nó, nó cứ đại dột nhắm mắt đi theo tiếng gọi của cuồng vọng trong nhất thời. Thế rồi vì cái đại dột của nó, nó đã để lại cho người mẹ bao điều phiền lụy, bao nỗi đau khổ tự nó gây ra. Vì không nhẽ làm mẹ, khi thấy con làm cơn hoạn nạn khổ cùng mà lại đành nhắm mắt làm lơ ? Nền dù vất vả, cực khổ bao nhiêu người mẹ kia cũng vẫn vui lòng, vẫn thiết tha theo đuổi đứa con để nâng đỡ nó trong khi vấp ngã, để bênh vực nó trong lúc lâm nguy, để an ủi nó trong hồi thất bại.

Các chị em ! Chính chúng ta là những người mẹ vô phúc đó, mà sự chiến tranh trong thế giới là

những đứa con hư đồn kia. Than ôi ! tại làm sao mà từ những bao giờ, toàn thể trên thế giới trong xã hội loài người không ngày nào ngớt sự chiến tranh ? Tại làm sao nhân loại lại có cái tư tưởng phân chia nòi giống ? Tại làm sao nước nào cũng có sự mơ ước lam bá chủ lẫn nhau ? Chúng ta có muốn như thế đâu ! Chúng ta ao ước một cuộc đời thịnh trị kia mà ! Chúng ta muốn toàn thể trên thế giới đâu đâu cũng đều thở chung một làn không khí tự do, bác ái. Chúng ta muốn hết thảy các giống người đều coi nhau như chị em, anh em trong một nhà. Chúng ta ước mong đi tới đâu cũng được trông thấy những thảm cỏ non một màu nhưng xanh êm dịu, những vườn hoa muôn màu rực

(Xem tiếp trang 8)

kiêm

duyệt

bỏ

Nhà tôi lấy tôi là một sự ép uổng của bà mẹ, và nhà tôi vẫn thương nhớ thiết tha « người bạn gái cũ » — tuy thế, tôi biết, hai người đã thôi gặp gỡ nhau từ khi nhà tôi lập gia thất — Bên ngoài nhà tôi đối đãi với tôi một cách êm thấm đủ bõn-phận một người chồng, nhưng tôi vẫn cảm thấy sự chênh mảng rõ rệt ở tâm hồn chàng mà chàng muốn dành tất cả cho kỷ niệm người xưa. Tôi đau đớn lắm và thấy mình trợ trợ, cô đơn quá. Nhưng tôi yêu chồng tôi lắm, không hề bao giờ tỏ gấu ghen tuông với người yêu cũ của chàng, hay phàn nàn chàng. An ủi tôi, bạn ơi! Tôi phải làm thế nào để được chồng tôi hoàn toàn?

Mme H.

Thưa bà, cụ sinh ra ông có vì tuổi tác mà sinh ra lầm lẫn chẳng nữa, nhưng xin bà cứ nhớ luôn điều này: « Người ấy dầu sao cũng là người đã sinh hạ ra ông nhà ta. » Như vậy bà sẽ tránh được những ngôn ngữ quá thiên lệch mỗi khi bà nói chuyện với chúng bạn về các cụ. Thí dụ: nói về hai cụ sinh ra bà thì nào « thầy tôi » « mẹ tôi » rồi rí! Thế mà nói về hai cụ sinh ra ông nhà ta thì bà có những câu đặc biệt « ông via », « bà via » chẳng hạn. Mà như vậy còn là hạng nhẹ: nhiều lúc bà còn chau mày, bĩu môi và thốt ra những câu: « khom già » hoặc « của nợ » vân vân!...

Thưa bà, các cụ già rồi, chẳng còn sống được bao năm nữa! và lại « tứ-thân phụ-mẫu » bà đừng nên thế mà một là có tội với lương-tâm, (xin lỗi bà nếu bà cũng có lương-tâm) hai nữa người ta sẽ dị nghị về bà không tốt, mà ba nữa là bà làm cho ông phải phiền lòng — nếu ông vì quá yêu bà mà không đều nổi bất bình đến thành ra sô sát nhau.

Bà MAI-LÂM

RIÊNG CÁC BÀ CÁC CÔ

Tôi ở nơi thôn-quê!!

Tôi có môn thuốc lá nam chữa Sẩn-hậu và môn thuốc chữa xấu máu kinh-nguyệt không đều rất hay, giá bán: Sẩn-hậu 1p.40, Xấu máu 1p.10. Còn tiền cước thì tính sau. Ai mua thuốc thì trả cho tôi tiền trước, tiền mandat thì để: Madame Hoàng-thị-Kính ở làng Đại-dồng, huyện Thạch-thất, Sontây

Pharmacie J.-MUS

MỘT HIỆU THUỐC TÂY LỚN NHẤT Ở SAIGON. THUỐC MỚI, GIÁ HẠ, TIẾP ĐÃI CÁC THÂN CHỦ VIỆT-NAM RẤT CHU ĐÁO XIN MỜI QUÝ BÀ TỚI THĂM MỘT LẦN SẼ BIẾT

SAIGON — Rue Catinat — SAIGON

TRẢ LỜI. — Ái tình của bạn đối với chồng thật đã đến bậc tuyệt đối, đến bậc quên hẳn mình! Rồi có một ngày bạn được thưởng công một cách xứng đáng: chồng bạn sẽ hiểu tất cả ái tình và nỗi đau đớn sâu xa, lạnh lẽ của bạn. Chàng sẽ đến cái lúc quên cái kỷ niệm ái tình không còn để cho chàng chút hy-vọng gì kia! Chàng sẽ hiểu rằng người mà chàng phải yêu quý suốt đời, và nguồn hạnh phúc thiết thực của chàng là bạn. Chàng sẽ bỏ bóng dề bắt lấy mỗi, chứ không như bây giờ chàng còn mơ tưởng bỏ mỗi bắt bóng. Bạn hãy kiên nhẫn, tăng thêm sự âu yếm ân cần đối với chàng: đó không phải là một cách tự hạ. Đó chỉ là một sự chinh phục hạnh phúc chính đáng, mà bạn nên tự cao để an ủi nỗi quạnh hiu trong tâm hồn bạn. Nhưng tâm hồn bạn đã để trong cuộc chinh phục luôn luôn thì bạn còn thấy quạnh hiu đâu nữa?

THU-LINH

Thưa cô, với khách bàng quang, người ta chỉ có thể phân biệt được con nhà nề-nếp với gái giang-hồ ở y-phục, ngôn-ngữ và cử-chỉ thôi. Vậy mà thưa cô, cô đã vận những bộ quần áo quá lèo lẻo đến nỗi như đắm vào mắt mỹ-thuật của chúng tôi, và cô đã nói những câu quá « tự nhiên » đến thành ra « mất dậy »! Mà kia! sao cô lại luyện được cả những bước đi có vẻ « khiêu vũ » đến thế?...

Cô làm cho chúng tôi cứ phân vân tự hỏi và tự bảo lòng: « Nếu toàn thể thiếu-nữ đời nay điều như thế cả thì thực người đời khó phân biệt được người nào là con nhà có « giáo dục », kẻ nào là « ả làng chơi ».

Và xin lỗi cô, cô còn làm cho chúng tôi phải cần mồi lại để giữ nổi cảm hờn mỗi khi nhìn thấy cô — bởi vì cô cũng là người cùng một giai cấp với chúng tôi mà!...

Cô PHI-CÀM

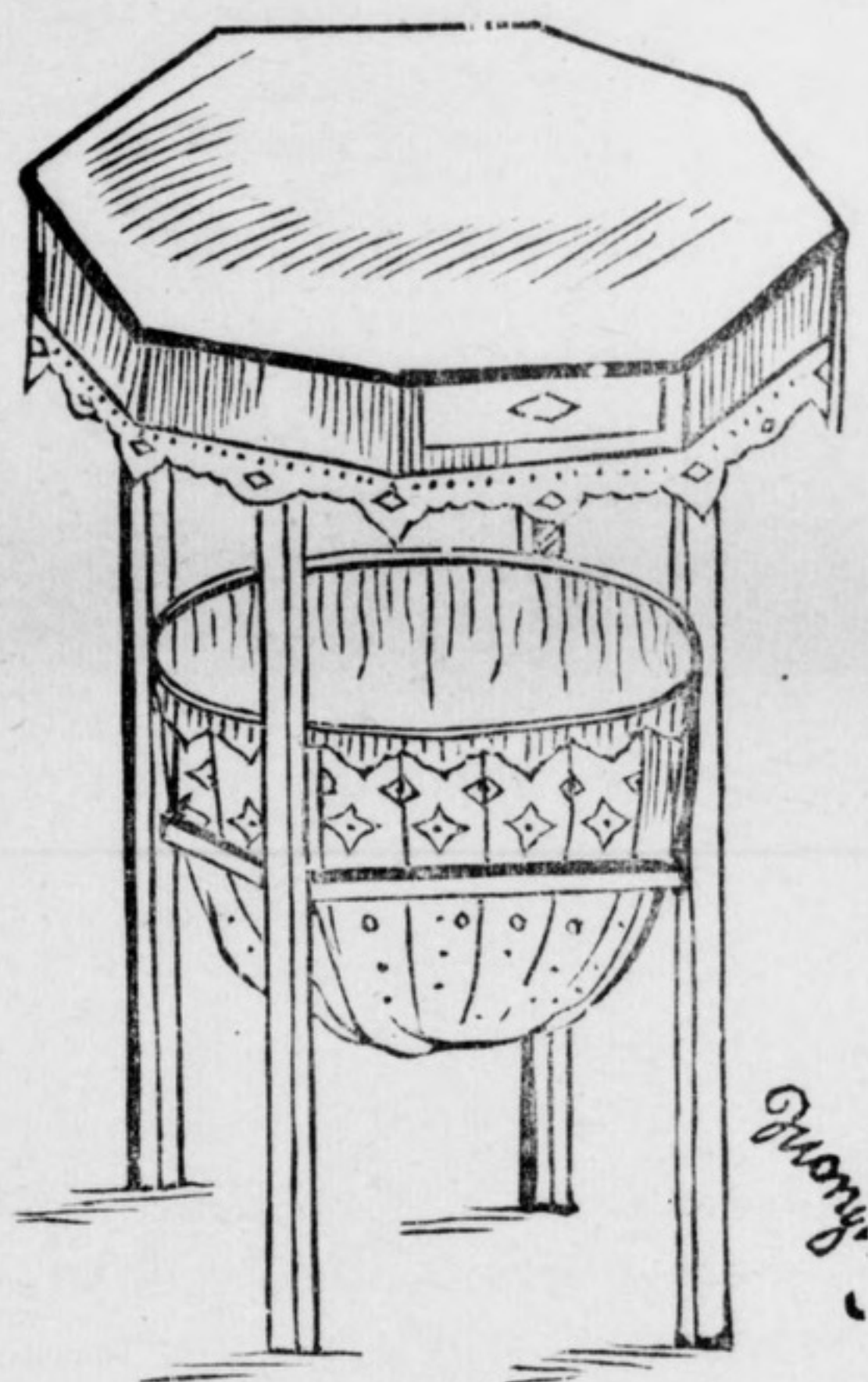
(Xem tiếp trang 7)

CÁI BÀN KHÂU

Nói thực chị em đừng giận: Tôi nhận thấy phần đông bạn gái chúng ta có thói quen tuềnh toàng và cầu thả trong mọi công việc làm của mình hết sức. Nói ngay một việc may khâu là việc bổn phận rất cần thiết trong các công việc hàng ngày của một bà nội-tướng hay của một cô trưởng-nữ trong một gia-đình, vậy mà số đông chị em đã quên lãng hẳn một điều là không chịu để ý săn sóc điểm trang đến công việc của mình. Tôi nói «điểm trang» vì công việc may khâu đối với chúng ta là một việc dĩ nhiên phải có, cũng như đời đối với sự «có chúng ta» cũng là một việc rất dĩ-nhiên. Nhưng không phải dĩ-nhiên có, chúng ta cũng cứ tự-nhiên mà sống, chúng ta còn phải tốn bao công phu trang-điểm vào cuộc đời của chúng ta đó chứ. Vậy

thì trong công việc của chúng ta làm lẽ tất nhiên là chúng ta cũng cần phải để tâm trang-điểm đến.

Nhưng thôi nói giải giòng mãi sợ mất thì giờ của các bạn vậy tôi xin nhập đề ngay là tôi muốn và khuyên các bạn mỗi người nên sắm lấy một cái bàn khâu, cái bàn khâu không tốn bao nhiêu tiền mà rất dẩn dị, trang nhã theo như hình vẽ dưới đây. Cái bàn khâu không những nó chỉ là một thứ đồ dùng rất tiện lợi cho ta là ta có chỗ để các thứ đồ dùng về việc may khâu cho ngăn nắp để mỗi khi cần đến, ta khỏi phải mất thì giờ đi tìm cái kéo, cuốn chỉ, cái kim mà vì thói quen ta đã bỏ chỗ nào ngồi khâu chỗ ấy rồi vút vương vải mỗi nơi một thứ, nó còn giúp thêm cho ta có những cảm tưởng êm đềm vui

vẻ trong khi ngồi làm những công trình của ta nữa. Vì ngồi trước một sự gọn gàng ngăn nắp có phải bao giờ ta cũng có một cảm tưởng êm dịu hơn là ngồi trước những sự bừa bộn lộn thối không? Và hơn nữa, nó còn tỏ cho người chung quanh ta nhìn rõ thấy cái tinh thần dịu dàng đáng mến của một người đàn-bà khéo léo biết chăm lo đến công việc tề gia nội trợ: một bổn phận thiêng liêng và cần thiết nhứt của người đàn-bà. Thực vậy, đối với cha mẹ ta, chồng ta hoặc anh em ta còn có một bức tranh nào linh hoạt và êm đềm hơn mỗi khi nhìn thấy ta tươi thắm dịu dàng ngồi ở trước bàn khâu thoăn thoắt đưa mũi kim luồn qua vuông vải hay chăm chỉ cho sợi len mềm

quyển luyến vất theo những vòng tay mềm mại xinh xinh của ta nữa?

Phụ-nữ Pháp, không một người nào không có một cái bàn khâu, mà cái bàn ấy họ bày ngay ở phòng tiếp khách. Bước vào một gia-đình Pháp, ta nhận ngay thấy một vẻ êm đềm ấm cúng nó tỏ ra ở sự khéo léo chăm chỉ của một bà nội-tướng, mà cái cảm tưởng đó nó cho ta thấy một cách rõ rệt là ở những công trình tỉ mỉ trong công việc và may của họ.

Mà những công trình ấy không tốn công, tốn của là bao tôi rất mong chị em chúng ta nên để tâm trang điểm thêm vào cảnh gia-đình êm ấm của chúng ta vài nét linh hoạt vui tươi ấy.

NGOC-MINH

HẠNH-PHÚC TRONG GIA-ĐÌNH BẰNG LÁ THƯ

Vợ chồng thường ngày yêu mến chiều chuộng nhau để gây hạnh phúc trong gia-đình, thế vẫn chưa là đủ. Những điều cần phải có trong đời tư của đôi vợ chồng còn nhiều phức tạp mà ta nên để ý hơn.

Một nhà, bà và các con sửa soạn đi nghỉ mát ba tháng hè ở Sầm-sơn hay Đồ-sơn: nơi bề xanh mát mẻ, để ông chồng ở lại đi làm trong ánh nắng hè, vất vả lắm. Bà cũng biết vậy. Nhưng sao khỏi khi ông tiễn chân vợ con ra ga, bà lại chẳng nghĩ khác: «Hừ, rồi đây mình đi vắng, ở nhà lại chẳng chơi bán giò; lại sống lại một thời kỳ trong đời trai trẻ thì phải biết.» Nghĩ vậy, rồi nét mặt bà mất vui tươi, trong lòng bàng khuâng với một vẻ khó chịu làm cho ông cũng thấy sự nhạt nhẽo trước, khi vợ con ra đi. Thế rồi đợi hàng tháng cũng chưa thấy thơ từ gì của bà gửi về nhà cho biết tin về mình và các con. Hay có viết thì bà chỉ viết vài chữ đủ cho biết rằng cả nhà mạnh khỏe đấy; hoặc gọi giấy điện thoại nói vắn tắt mấy câu về sự bình an cho ông yên lòng là đủ.

Nhưng biết đâu như thế lại chẳng là một sự khuyết điểm to trong tình phu phụ những lúc xa nhau. Sao bà không tỏ vẻ thân tình, luyến ái với ông, để cho nhau có lòng tin tưởng mong nhớ.

Viết những bức thơ đầy lời chân thành, dằm thắm, chính đây là giây buộc tình thân ái của đôi bên! Người đàn ông họ vẫn mong mỗi cầm bức thơ của người yêu trong tay để trái tim hồi hộp. Nhiều vợ chồng không quen nói lời dịu ngọt với nhau, nhưng khi xa xôi viết một bức thư thân yêu vẫn là sự nên lắm.

Các bà hãy viết thư cho chồng lúc xa vắng; đó cũng là một cách giữ gìn chồng khỏi sa ngã trong khi vắng mặt mình. Không nên có sự ngại viết, hoặc chỉ viết rất những truyện tạp nhạp không vui. Giòng chữ tức là hình ảnh thật của bà đem lại. Bà nên lựa lời thân yêu, êm dịu cho người ở xa yên lòng và nhắc nhở cái tình mong nhớ bồn khoăn của bà khiến cho ai kia đọc đến sẽ phải bồi hồi cảm động, giữ một lòng thủy chung với bà và cũng nóng lòng chờ đợi cuộc gặp gỡ bao lâu xa cách.

THÚY-HOÀ

Ai cũng nên mua thử một bức
mành trức
của hiệu

Roystor

6, RUE DE LA MISSION - HANOI
HIỆU ẤY CÓ XƯỞNG CHẾ
TẠO CÁC THỨ MÀNH MÀNH
Y - MÔN

DIỄM - MÀN

CHÂN-PHONG

Bằng trức sơn đủ các màu rất
bền và rất mỹ thuật, sâu bằng
--:-- giấy thép không đứt. --:--
Ai muốn kiểu nào cũng được,
thì sẽ thấy vừa được tiện lợi
--:-- mà lại rẻ tiền. --:--

HỘI GIÚP PHỤ NỮ

(Tiếp theo trang nhất)

mãi đắm là một ung độc Nhưng chữa khỏi cái ung độc ấy bằng phương pháp gì? Các cơ quan bài trừ họa liễu? Các sở phong tục? Đây chỉ là những phương pháp để chữa những kết quả đã xảy ra rồi mà thôi. Chữa tận gốc đến cái nguyên nhân kia mới có thể làm giảm được cái nạn vô nhân đạo nó đầy dọa nhàn cách người đàn bà. Lại còn những cô gái chưa sa ngã hẳn, mới ở trên cái dốc: tất cả như sắp sô cô xuống. Nếu có một bàn tay neo nâng đỡ cô lại: một cái tên bớt đi trong sổ đoàn trường. Sức khỏe trong lành của xã hội bớt một thủ nhân.

Tôi chưa được hiểu những phương pháp mà Catroux phụ nhân và các bà đã đến họp hôm 27-9 ở phủ Toàn quyền ra sao, tôi hãy nói ở đây nhà « giáo hóa nữ nhi » thành lập từ năm sáu năm nay ở trong Nam mà mục đích cũng hệt như nhà « hội giúp các phụ nữ Việt-nam lơ bước » của bà Catroux. Những người chủ trương công cuộc ấy là các bà phước. Nhà hội ở Lái-Thiên: Ngrời ta đã cố ý trốn hội sở ở một vùng quê, lánh xa cái cảm dỗ của thị thành: bao nhiêu cô gái quê đã chẳng truy lạc vì cái ánh đèn điện sao? Và người ta muốn những người đàn bà khốn nạn đó trở về đời sống hiền lương giữa một không khí trong lành. Hội đặt ở nhà thương Bạc Hà, ở những phòng ngủ hồ nghi, những người con gái mà dấu truy lạc chưa hẳn sâu lắm và đang có ý muốn thoát ly cái đời khốn nạn của mình. Tất cả đều được hội đem về dung dưỡng và lập tức, tùy theo tài năng từng người (ai lại không có tài năng) hội dạy ngay cho một nghề: trồng trọt rau đậu, đóng sách, đan ren, may quần áo... Phải, chỉ có việc làm mới khuây lãng khối óc người ta những tư tưởng xấu và chỉ có một nghề nghiệp

khéo mới mưu được chắc chắn cho người ta một đời sống lương thiện. Sen vào những công việc ấy — mà phần lợi tức các cô đều được hưởng để làm vốn sau này — là những lời dẫn dụ rất khôn ngoan, dịu dàng của các bà phước. Khối óc dần dần nhuần thấm những tư tưởng đẹp cùng với đôi bàn tay càng ngày càng khéo léo thêm. Thế là một cô gái truy lạc đã trở nên một người đàn bà hiền lương.

Tôi nên nói thêm rằng rất nhiều người đàn bà trong nhà « giáo hóa nữ nhi » ấy làm lại cuộc đời mình rất hoàn toàn: hội kiểm chồng cho họ. Mà những người chồng khi đã lấy vợ trong nhà « giáo hóa nữ nhi » hầu là những người chồng đã từng trải, đã biết cái giá trị một tâm hồn thành thực hối quả. Và gia đình họ hẳn là phải có hạnh phúc.

Nhưng theo thiện ý tôi, một nhà « giáo hóa nữ nhi » thế cũng chưa đủ. Phải có nhiều cơ quan khác nữa gọi là cơ quan phòng ngừa để kịp cứu ngay những người con gái đang đứng đầu giốc. Đó là những cơ quan tương tự như hội « chỉ dẫn nghề nghiệp cho phụ nữ » hội « bạn của các người đàn bà quê và các tỉnh nhỏ đến ngụ ở Ba-Lê » v.. v... đã thành lập ở khắp các đô thị lớn bên Pháp.

Chúng ta ở đây đã thấy biết bao cô gái chất phác bỏ quê ra tỉnh thành, những con « bở lạc » ngon lành của đám Sở-Khanh thường đứng bên tàu, nhà ga sẵn mồi. Phải có một cơ quan để chỉ dẫn dung dưỡng các cô gái ấy trong khi họ đi tìm một việc làm chắc chắn.

Tóm lại phải dùng tất cả những phương pháp thích hợp mới mong cứu vớt có hiệu quả những người đàn bà lơ bước. Dưới sự xướng xuất của bà Catroux, chúng ta hãy sốt sắng với cái công cuộc xã hội vô cùng nhân đạo này!

THUY - AN

VĂN DỊCH

(Tiếp theo và hết)

Tristesse D'OLYMPIO Nỗi buồn của chàng OLYMPIO

Mais toi, rien ne t'efface. A-mour! toi qui nous charmes,
Toi, qui, torche ou flambeau,
luit dans notre brouillard.
Tu nous tiens par la joie et sur-tout par les larmes,
Jeune homme, on te maudit, on t'a dore vieillard.

Dans ces jours où la tête au poids des ans s'incline.
Où l'homme sans projets, sans but, sans visions,
Sent qu'il n'est déjà plus qu'une tombe en ruine
Où gisent ses vertus et ses illusions.

Quand notre âme en rêvant Descendant dans nos entrailles,
Comptant dans notre cœur, qu'enfin la glace atteint,
Comme on compte les morts sur un champ de bataille
Chaque douleur tombée et chaque songe éteint.

Comme quelqu'un qui cherche en tenant une lampe.
Loin des objets réels, loin du monde rieur,
Elle arrive à pas lents par une obscur rampe,
Jusqu'au fond désolé du grotte intérieur.
Et là, dans cette nuit qu'aucun rayon n'étoile.

L'âme, en un repli sombre où tout semble finir,
Sent quelque chose encore pal-piter sous un voile,
C'est toi, qui dors dans l'ombre ô sacré souvenir!

Octobre 183 ..
VICTOR HUGO

TRUONG VU-KHUE

Do chánh - phủ cho phép mở từ năm 1939 chuyên dạy

TOC KÝ (Siêng) *

KẾ TOÁN (Comptabilité)

DANH MẠY CHỮ (Dactylo)

Hôm nào vào học cũng được ở xa học bằng cách gửi thư

Nhưng! tình ái! khiến hồn ngây ngất,
Người dầu sao chẳng mất được nào,
Tuổi người sánh tuổi trời cao,
Lửa người nhen nhúm, dầu sao vẫn bền:

Hoặc rực rỡ như đèn sáng tỏ,
Hoặc lập lờ như bó đuốc đêm,
Vẫn soi rạng cảnh tối đen,
Của đời đời lửa, chói len vào đời.
Thần tình ái, tay người buộc chặt,
Buộc nhau bằng nước mắt nhiều hơn,

Hơn là những cuộc truy hoan,
Vậy nên bao kẻ thế gian than phiền,

Ghét lúc trẻ đảo điên dang dở,
Muốn mắng người sao nở lửa nhau,

Nhưng khi tóc bạc trên đầu
Nhớ người khách những khăn cầu, kính yêu.

Lúc tuổi tác, không điều ao ước,
Không mơ màng, tưởng trước tương lai,

Thân như nắm mộ tả tơi,
Đổ tan đức hạnh, rã rời mộng xưa,

Hồn khi đó, vẫn vơ bước xuống,
Xuống cõi lòng đau đớn lạnh tanh,
Đếm coi bao vết thương tình,
Bao lần « tàn mộng » đời mình đắng cay?

Đâu có khác đêm thấy người chết,
Sau chiến trường la liệt nằm trơ.
Rồi hồn theo ngách, tối mò,
Xa đời, phảng phất, đi mò đáy tâm,

Cũng như kẻ tay cầm đèn sáng,
Kiếm tìm trong bóng ám, thần thơ,

Soi tâm mịt mịt mờ mờ,
Tưởng như tâm đã trơ trọi rồi,

Nhưng hồn bỗng bồi hồi, vì thấy
Dưới màng tâm cửa cây vậ' chi?
— Ra người! kỷ niệm xưa kia,
Còn nằm trong tối ngủ lý hời người!

AN-DƯƠNG

NGƯỜI ĐÀN BÀ TRONG GIA-ĐÌNH

Thường bận nhiều công việc ngoài xã hội, người đàn ông không đủ thì giờ để trông nom đến việc trong nhà, nên sự sắp đặt, coi sóc mọi công việc, sự chăm nom dạy dỗ con cái, sự sinh hoạt thường ngày của một gia-đình hầu như thuộc về phận sự đàn bà phải chu tất.

Người đàn bà giữ chủ quyền trong gia đình, nên chi địa vị rất quan trọng — một gia đình êm ấm yên vui hay không là do ở người đàn bà có tài đức hay không có tài đức.

Những đức tính cần phải có cho một người nội trợ trong gia đình là những đức tính sau này:

*Cần mẫn, chịu khó
Khôn ngoan, khéo léo
Can đảm, nhẫn nại
Sạch sẽ, ngăn nắp
Dịu dàng, hòa nhã
Và tận tụy*

Lười biếng là một tính xấu mà người đàn bà đảm không bao giờ nên có.

Mãi tranh đấu, lo đòi quyền lợi ngoài xã-hội lâu nay một số đông các bà các cô như đã lãng quên cái phận sự thiêng liêng của mình trong gia đình — Các bà là người hiểu biết công việc trong gia đình hơn ai hết, và từ trước đến nay — dù ở Âu Mỹ hay ở Á-đông; gia đình nào cũng phải nhờ ở sự khôn ngoan ở bàn tay khéo léo của các bà mới được yên vui đầm ấm và thịnh vượng. Nay nếu các bà chỉ nghĩ đến xã-hội mà bỏ quên gia-đình, lẽ tất nhiên là gia đình phải suy kém, xã-hội cũng chịu ảnh hưởng ấy mà suy kém mà xã-hội tức là một gia-đình lớn có nhiều gia-đình nhỏ.

Tôi không dám nói rằng phận sự và địa vị của các bà chỉ là ở trong gia đình mà thôi — đó là tùy từng trường hợp, nếu các bà có tài trí giúp ích được xã-hội thì càng hay nhưng các bà đừng nên nghĩ rằng chu tất được công việc trong một gia-đình là một sự tầm thường dễ dàng và như thế tức là làm nô lệ hay thuộc quyền người đàn ông — Tôi không nghĩ thế, tôi chỉ nghĩ người trong gia đình nào cũng vậy, gồm cả các giai cấp thượng, trung và hạ lưu, quyền lợi của người đàn ông, người đàn bà bao giờ cũng phải ngang nhau, nếu người đàn ông đã vì sinh kế phải lo lanh đầu ngoài xã-hội thì điều cần thiết là người đàn bà phải lo lắng công việc trong nhà, dạy dỗ các con cái những trẻ em mà ta vẫn thường cho là tương lai của quốc-gia xã-hội về sau này.

Các trẻ em ấy cần đến tấm lòng âu yếm, ân cần cũng như gia đình cần đến bàn tay khéo léo của các bà: chu tất được tất cả công việc trong gia đình nào có phải dễ dàng đâu, cũng khó khăn như sự cai-trị một nước, người đàn bà đảm cũng cần phải có những đức tính như một ông thủ tướng cần phải có để cầm quyền cai-trị, mà có khi còn hơn thế nữa: Những đức tính có lẽ phức tạp quá như tôi kể trên.

Tận tụy. — Không phải rằng gia-đình nào cũng giàu có, sung túc cả, số đông là những gia đình thiếu ăn, thiếu tiêu — hoặc chỉ đủ để sống mà thôi, trong những gia-đình ấy, người nội trợ ở vào một địa vị khó khăn hết bao!

Thế cho nên trước hết người đàn bà phải biết cách chi tiêu, phải biết tận tụy, làm sao cho ít tiền mà vẫn đủ chi phí mọi sự nhu cần cho gia đình.

Ngày xưa các cụ đã có câu châm ngôn « Giắt gấu vá vai » để chỉ sự khéo biết tiêu pha dè sẻn — và làm được tiền là một việc khó khăn, nên cần phải biết tiêu tiền cho xứng với công khó nhọc, kiếm ra, cũng như sự túng thiếu của gia đình bắt phải suy tính trước khi tiêu, sao cho từ một đồng xu đến một đồng bạc một khi đã tiêu, đều là để mua sự ích lợi cho gia đình.

Muốn chi tiêu cho đúng mực ta cần phải có một quyển sổ để biên những thứ đã tiêu pha trong một tháng.

Nhờ quyển sổ ấy ta mới biết được mỗi tháng ta phải dùng bao nhiêu gạo ăn, tiêu bao nhiêu tiền chợ, bao nhiêu tiền vật vãnh, bao nhiêu tiền thuốc, tiền xe, tiền may vá, sách vở cho con cái và sắm đồ vật — Nhân sự biết ấy ta sẽ tính xem thứ nào tiêu nhiều quá hoặc không cần lắm, có thể không có cũng được thì bớt đi.

Trừ ra những món chi tiêu bất thường, những món chi tiêu hàng tháng ta có thể biết trước, dự định để riêng số tiền phải tiêu đó ra để tránh sự tiêu lạm vào số tiền ấy cho khỏi thiếu thốn giữa tháng.

Không cứ tận tụy ở sự tiêu pha mà thôi, ta còn cần phải tận tụy cả những đồ ăn thức dùng ở trong nhà nữa.

Quần áo. — Mặc thường ngày nên dùng vải vừa bền vừa sạch sẽ có thể giặt luôn được và rẻ hơn tơ lụa nhiều, người nội trợ nào cũng cần phải biết may vá — những quần áo thường ta chịu khó may lấy cho đỡ tốn — cũng đừng hà tiện quá, ham rẻ mà mua những thứ vải không được bền, mỗi thước vải ấy tuy rẻ được dăm ba xu, song mặc

rách ta lại phải may bỏ khác, thành lợi chả bỏ hại — khi mua vải may ta nên tính xem hết bao nhiêu vải liệu mua cho đủ, đừng mua phồng chừng thừa hay thiếu cũng đều có sự bất tiện cho ta — nhưng may các hàng màu, ta nên mua dư ra một hai tấc và nếu phải thuê thợ may thì nên cho gọi thợ đến nhà cắt, mình sẽ lấy lại những miếng mún miếng thừa để phòng sau này khi quần áo đó rách thì đã có sẵn mún cùng một thứ mà vá.

Thường nhà đông trẻ nếu ta chịu khó và khéo léo, khi quần áo của đứa nhớn mặc chật ta có thể chữa lại cho đứa nhỏ, cả những áo dài của ta, những quần tây và sơ-mi của chồng ta, ta chịu khó một chút sẽ khâu được nhưng chiếc quần áo sinh sản cho con mặc đỡ phải tốn tiền mua vải may áo mới và cũng đỡ phỉ phí của.

Gạo, nước, than, củi lật vật.

Đừng bủn xỉn quá mà đánh dấu chai nước mắm, đếm từng quả cà như vậy không đỡ tốn bao nhiêu mà người nhà họ sẽ khinh mình là hà tiện — có nhiều bà cứ tới bữa là sách giá đi lấy gạo lấy, làm thế có nhiều bất tiện, hoặc khi mình đang bận tiếp khách mà tới bữa lấy gạo thổi cơm, chả lẽ để khách đó mà đi lấy? — Như thế tỏ ra mình không tin cậy người nhà mà đã bị nghi ngờ, phần nhiều chúng hay sinh tức chỉ chờ mình vô ý một chút là chúng ăn bớt lấy dầ của mình. Không cần gì các bà phải làm thế — ta nên để ý xem mỗi ngày ăn hết bao nhiêu ống gạo, mấy ngày một chai nước mắm dùng được một tháng dùng hết bao nhiêu than, củi, lơ, sà-phòng, chè hạt v.v..... Ta hãy mua các thứ cần dùng ấy và đóng gạo đủ dùng trong một thời hạn nửa tháng hay một tuần lễ (vì gạo để lâu sẽ mốc và sinh hôi, và còn tùy khi giá gạo hơn kém, có lúc sẵn gạo ngon hay không) ta giao cho người nhà, dặn phải dùng trong một kỳ hạn là bao nhiêu ngày nếu thiếu thốn hay mất mát họ phải chịu trách nhiệm. Làm như vậy vừa tránh cho ta bao nhiêu bận rộn, mà người nhà khi được lòng tin cậy của ta, họ cũng hởi dạ mà hết lo công việc cho mình.

(Ký sau tôi xin nói về tính nhẫn nại)

HOÀNG-NGỌC-DUNG

Kiểm duyệt bỏ

TRƯỚC NGÀY TÂN HÔN

Mẹ ngồi bên giường con gái miên man nghĩ...

...Vườn mợ có một cây hồng mà chính tay mợ đã giồng giọt bón sỏi với tất cả tấm lòng ân cần, hy vọng một ngày có búp Hồng non. Cái ngày ấy đã đến đề thưởng lòng trông mong tha thiết của mợ. Nó đã hé nở...hé nở dần dần, lòng mợ cũng hé nở theo, bân hoan và cảm động, mợ quên cả mợ, mợ quên cả rằng mỗi cánh hoa mong manh của nụ hồng hé nở thì bông hoa đời mợ cũng rụng theo một cánh... Nhưng mợ có ân hận gì khi bông hoa đời mợ đã thay bằng đóa hồng non, rực rỡ hơn, và ngào ngạt thơm hơn.

Dung con ơi! Con gái yêu của mợ ơi! Con chính là đóa hồng non ấy, mà mợ đã giữ gìn nâng niu với tất cả yêu đương êm ái. Ấy thế mà có người dám cả gan đến xin mợ, hái đóa hoa ấy đi! Chao ôi! Lòng mợ se lại...se lại. Người ấy là một anh chàng trai trẻ mà mợ thấy cũng yêu yêu. Mợ hỏi ý con, nhưng thâm tâm mợ, mợ van con — con có thấy trong ánh mắt mợ những điều van xin tha thiết ấy — đừng bỏ mợ đề theo cái anh chàng dù sao thì cũng xa lạ ấy! Nhưng con đã đỏ mặt, đã cắn móng tay rồi con dấu mặt vào lòng mợ mà nói: « Con thuận mợ ạ »! Mắt mợ rung rung lệ, chao ôi! ai đem tất cả những kho báu nhất trần gian để cảm dỗ mợ xa con,

NGHỀ ẢNH CÙNG BAN GÁI

Các bà lịch-sự hà-thành đều có album riêng bên trong phần nhiều là những bức ảnh phong-cảnh Hanoi mà có hình các bà, là do bà THANH QUÝ chụp: giá rất rẻ, chỉ có 1\$,80 mười bức hình 4 x 6 khác nhau. Chụp ngay ở nhà các bà hay lấy phong cảnh bên ngoài.

Photo ANH

Hanoi-5, Rue Takou-Hanoi
:- (Cạnh búp Hàng-Đậu) :-

chẳng bao giờ mợ xiêu lòng. Thế sao con, con lại xa mợ dễ dàng thế? Mười tám năm quần quýt yêu đương, con còn thơ dại lắm đối với mợ, mợ vẫn cứ muốn bế con vào lòng, xoa lưng, quạt phe phẩy cho con và kể cho con nghe một chuyện ngày xưa. Ngày xưa xa lắm rồi... đối với con ngày xưa, cái ngày con chỉ biết có mợ. Bây giờ mợ biết có anh chàng trai trẻ ấy, con nhìn mợ bằng đôi mắt khác xưa, nó như thủ thỉ bảo mợ rằng « con vẫn yêu mợ lắm, nhưng con còn yêu anh ấy hơn ». Ô « anh ấy » tất cả những ý nghĩ sau này của con chỉ thuộc về « anh ấy ». Lòng mợ tui tui và ghen ghen...

Mợ đưa con đi sắm những tư trang, mợ ngăn làm sao không vui sướng với con khi thấy con hí hửng mua được món đồ con ưng ý. Nhưng lòng mợ lại buồn ngay. Sắm đồ cưới cho con mà mợ tưởng như sắm những vật tiễn đưa ở một cuộc biệt-ly vĩnh viễn!

Ôi! Mợ ích kỷ rồi! Mợ ích kỷ lắm con nhỉ? Con tha thứ cho mợ nhé, tại làm sao mợ không hy sinh hết cả, để mà hoàn toàn vui sướng với hạnh phúc đầu mùa của con? Mợ thật là người mẹ ích kỷ. Mợ đã mỉm cười rồi đây, tưởng tượng đến sáng mai, chỉ mấy giờ đồng hồ nữa trong ánh hào quang trình bạch, con lộng lẫy đi bên anh chàng trai trẻ mà mợ đang cảm thấy yêu thương tha thiết chẳng kém gì con. Ngày mai, thôi thế là con sẽ xa mợ, ngày mai... mợ nhìn cái trán sáng như gương của con, mới chỉ nở những hoa hạnh phúc mợ ao ước saunay chồng con đừng làm cho cái trán ấy sớm có vết nhăn. Ôi! Đóa hồng quý của mợ. Người ta hái đi để cắm vào một chiếc bình, người ta hứa với mợ sẽ nung niu săn sóc với tất cả yêu đương. Nhưng mợ vẫn run run. Dung ơi! Mai con xa mợ. Mai, cái giường này không được con nằm lên nữa, và đêm đêm mợ sẽ mất cái thói

HỜI CÁC BẠN ĐỌC THÂN YÊU

Vì thời cục nên tiền in, tiền giấy, cái gì cũng đắt mà lại phải trả tiền trước. Đàn-Bà kêu gọi hết thầy các bạn đọc hãy sốt sắng làm tròn bổn phận với Đàn-Bà. Đàn-bà xin cảm tạ trước những bạn đã trả cả tiền báo năm 1940 và mong ai cũng sốt sắng thế cho. Muôn vàn cảm tạ.

T. B. ĐÀN-BÀ

Ở Phúthọ xin trao tiền cho M. Uy.

Ở Nhatrang trao cho cô Trinh-Nữ

Ở Thakhek trao cho cô Thu-Vân

quen em ả ra đây thăm con ngủ có yên không, hay sẽ khép cho con chiếc cửa sổ lùa gió lạnh. Mai, nhà về vắng, sẽ có một khoảng trống mà không có cái gì trùm lấp được! Mợ sẽ mất ở con một sự che chở, đối với cậu con, khi cậu con và mợ xích mích với nhau thì con đã lên cái giọng chỉ riêng có oai quyền đối với cậu con: « cậu không được làm buồn mợ, con không bằng lòng thế. » Thế là cậu con lại nín im và mợ nhìn con vừa cảm ơn vừa kiêu hãnh! Rồi đây ai sẽ bình vực mợ? Dung ơi! mợ có nên nói thêm chúng nhờ cái hình ảnh trong trắng của con mà cậu con đã ngừng chân trước bao nhiêu cảm dỗ, tránh cho mợ bao sự hờn ghen buồn tủi. Cậu con đã chả thú thực với mợ: « một người cha có con gái lớn, người cha ấy có một chức trách cần ý nhị xiết bao, một ý nghĩ thất vọng đầu tiên về người đàn ông len vào tâm trí tinh khiết kia được, chính là do tự người cha. » Ôi! Những lời nói khôn ngoan ấy biết có còn trong trí cậu con, một khi con đã xa cậu mợ. Mợ đang nghĩ ngợi gì thế này... Một cảm giác mang máng vui và buồn con ạ, khác nào như cái ảnh nửa sáng nửa tối ở ngoài trời kia! Nhưng bình minh sẽ rạng. Ánh mặt trời rực rỡ của ngày mai sẽ thấy mợ kiêu hãnh bân hoan vì đã có con gái nhón đã có chồng.

THU QUÝ

THO' TÍN

Bà Thu-Vân Thakhek, ông Nguyễn xuân-Quế Vinh, bà Phan-chiêu-Kính ông Joseph Martin Saigon, ông Huỳnh-Tri Pnom-Penh, ông Đoàn-vân-Thăng Lạng-sơn, ông Phạm-thế-Đĩnh Đôn-hới, bà Hồ-lich-Hòa Thakhek, ông Nguyễn-văn-Tám Bắc-giang, cô Vũ-thị-Tuyết-Nga Hai-phong, ông Lê-văn-Giàu Thủ-dầu-một, ông Tôn-thất-Tri Việntiane, ông Lê-dinh-Uy Yên-bay, ông Ngô-xuân-Quế Huế

Đã nhận được mandat xin cảm tạ quý vị.

Cô Jeanne Đặc-Bộ. — Rất cảm động tấm lòng chân thật của cô và mong cô cố gắng sẽ có ngày đạt mục đích.

Ông Trương-hải-Vân. -- Cảm ơn ông lắm. Đã nhận được bài.

Cô Bần-Khoản. -- Đón bài trả lời ở kỳ báo sau.

Cô Thường N° 4 R. T. T. Nam-dịnhcảm ơn.

Cô Thu-Hồng. -- Rất cảm động. -- Đề sửa qua rồi sẽ đăng.

Cô Thanh-Tâm Thanh-hóa. -- Đã nhận được bài. Cảm ơn lắm.

Bà Nhị-Liên. -- Sẽ có thư riêng.

Cô Lê-Diểm. -- Đã nhận được bài Gia-chánh cảm ơn.

Cô Nguyễn - mỹ - Lệ. — Đã nhận được mandat. Tờ khoa học vẫn xuất bản tại Hanoi.

Ô. Vương - thanh - Xuân Tuyên Quang. — Đã nhận được bài cảm ơn.

DẪ-TRÀNG CỦA THIẾT-CAN

« Dã-Tràng » không phải là một thiên tiểu thuyết. Đây chỉ là một tập ký ức có lẽ của chính tác giả thuật lại đời sống một bà cô già.

Bà cô ấy, bà Lợi-Ký, đã không lấy chồng, phí bỏ cả một đời thanh xuân của mình làm nuôi mẹ nuôi anh, nuôi em và chôn mẹ chôn anh, chôn em. Rồi nuôi nấng gầy dựng một lũ cháu gọi bằng cô. Đến đây bà Lợi-Ký quả đã làm công việc một con dã-tràng đúng như đầu đề tập ký ức. Nghĩa là bà gặp toàn một lũ cháu « gớm ghê » cả, đứa thì ngang ngược không phục tùng bà, đứa thì nịnh nọt chỉ để bòn rút bà. Cuối cùng chúng trông mong cái chết của bà để hưởng gia tài. Người đàn bà đảm đang, một đời ăn nhịn, để dành làm giàu làm có cứu mang họ hàng ấy, đã chết trong sự thờ ơ và mừng rỡ nữa của con cháu thân thuộc !

Đại ý cốt chuyện là thế. Thiết Can đã viết rất đúng lối ký ức: lời văn bình thường, chân thật hết sức, như không nề tô điểm thêm một chút nào cho mỗi kỷ niệm thuật ra. Qua những kỷ-niệm ấy, người ta thấy được nhiều tình trạng của một số đông đại gia đình Việt Nam, phiền nhiễu và không trật tự : sự ghen ghét ngầm ngầm giữa đám anh em thúc bá, sự ác cảm thiên nhiên giữa chị chồng và em dâu (dầu người chị chồng ấy là bà Lợi-Ký, rất nhiều đức hy sinh) mối liên lạc thờ ơ giữa ngay tình cha con chồng vợ nhà ông Tư (em trai bà Lợi-Ký) thờ ơ vì người ta bắt buộc sống với nhau bằng nghĩa gia đình hơn là bằng tình yêu yếm tự thâm tâm. Cuốn « Dã-Tràng » của Thiết Can về phương diện này có thể liệt vào những sách thị chúng của thời đại.

Nhưng ở đây, tôi không làm công việc của một nhà phê-bình

tôi chỉ muốn nói với các bạn những cảm tưởng của tôi : buồn rầu, phẫn-uất, đối với cuộc đời bà Lợi-Ký thuật trong cuốn « Dã-Tràng » mà thôi. Và nói đến những cảm tưởng ấy tức là nhắc đến bài « Hy sinh cho phải đường » của tôi đã đăng ở một số báo Dân-Bà trước. Thật thế, bà Lợi-Ký trong chuyện của Thiết-Can đã hy sinh không phải đường một chút nào và giá tác giả không, trong một bức thư của người em viết cho anh, nhận ngay rằng bà Lợi-Ký là hiện thân của đức hy-sinh vô ích, và đây không phải là một tấm gương cho người đời soi chung, thì tôi cũng mạn phép tác giả mà nói.

Hỡi các bạn đàn bà chúng ta đừng bắt chước đức hy-sinh của bà Lợi-Ký nó chỉ làm cho nẩy lòng thương hại cái công dã-tràng của bà thôi, chứ nó không thể nào làm cho ta cảm phục được. Và đây không phải là thứ hy sinh lý tưởng mà mỗi người chúng ta nên cao vọng !

Bà Lợi-Ký quả có đức hy-sinh, nhưng bà đã không biết ban bố lòng hy sinh ấy để đến nỗi gây oán giữa đám cháu và gây tình ý lại cho chúng. Có đứa đáng được bà giúp giúp thì bà lại không giúp, chỉ vì những đứa này đã không biết chiều lụy bà, đã giở lý sự cãi cọ bà. Tóm lại, tuy có đức hy-sinh, nhưng bà Lợi-Ký vẫn có

đủ những tình nhỏ nhen của một người đàn bà Việt-nam vô học, hay chấp nhất, xét nét từng chút một. Đi với lòng hy sinh phải là một tấm lòng quảng-đại, ý-thứ thì mới mong được hy sinh của mình hái được kết quả. Bởi vì hy sinh không phải chỉ là hy sinh trơn, người đã hy sinh muốn thấy một chút kết quả của lòng hy sinh của mình để mà an ủi, và tự thưởng những sự cố gắng trong khi hy sinh !

Nếu không, nếu không thì công của kẻ hy sinh chỉ là công dã-tràng như bà Lợi-Ký ! Một bọn đàn ông ích kỷ lợi dụng cái tâm tình vị-tha thiên nhiên của đàn bà chúng ta, đã ca-lụng cái đức hy sinh ấy, thường là có lợi cho họ. Họ cho chúng ta là hiền đức khi chúng ta đã không biết gì đến hạnh phúc riêng mình, chỉ chăm chăm nghĩ tới cái hạnh phúc ích kỷ và vô nghĩa của họ !

Không, các chị em chúng ta, cuộc đời của chúng ta phải sống cho đầy đủ và có ý nghĩa.

Chúng ta sẽ ngu muội sẽ chính mình lại phụ mình nếu chúng ta đem cuộc đời quý báu ấy phao phí cho những kẻ không xứng đáng !

Chúng ta sẽ như lời tác giả cuốn Dã-Tràng là nạn nhân của đức hy-sinh vô ích, và vô luân lý nữa !

THU-LINH

**Tòa-báo ĐÀN-BÀ 76
phố Wiéle tức là phố
Trường Thê-dục Hanoi**

Chuyện riêng

(Tiếp theo trang 2)

Gặp chúng tôi ở giữa đường, các ông mỉm cười và cất mũ. Tuy chúng tôi hơi ngạc-nhiên ở chỗ chưa được hân hạnh quen biết các ông, nhưng trong lúc sửng sốt, và chúng tôi theo phép xã-giao lịch-sự đối với khách đi đường nên chúng tôi nghiêng mình thi lễ. Vừa lướt qua chúng tôi, các ông liền bỏ bỏ ngay với nhau :

— « Chúng mày xem « cánh » ấy có « keng » không ? Của tao đây chúng mày ạ ».

Chúng tôi vội ngoảnh lại quan sát lại các ông rồi hỏi nhau :

« Không nhẽ những con người trông có vẻ « lịch-sự » như thế mà lại là tụi « càn long » à ?... »

CÔ SONG-QUANG

Cặp một thiếu nữ qua đường ông cảm về nhan sắc của người ta mà muốn tỏ lời khen ngợi thì cũng được. Nhưng thưa ông, nếu ông muốn đề người ta tin ông là hạng người lịch sự, là hạng người có học thức có giáo-dục thì ông nên kiêng kỵ những câu này chẳng hạn :

— « Trông cô ấy có vẻ đáng yêu lạ. Cái « co » của cô ấy tuyệt quá đi mất thôi, mà nhất là bộ ngực, trời ơi ! bộ ngực kia ngon đến có thể giết ngược được ».

CÔ THU-QUỲNH

HỘI HỌC RIÊNG

AI MUỐN HỌC THI
Brevet Elémentaire và
Diplôme (D. E. P. C. I.)
AI MUỐN CHUYÊN LUYỆN
PHÁP VĂN

Đến hỏi ông PHẠM-TẮT-BẮC
173, PHỐ CỬA ĐÔNG
(boulevard Henri d'Orléans)
Trước cửa nhà Demange cũ

Kiểm duyệt bỏ

những diễn

Trong thây

kiêm

duyệt

bo

GÁI THỜI BÌNH

(Tiếp theo trang nhất)

rõ yên vui. Nhưng vì nhân loại đã chót đại dột gậy nên chiến tranh để cho chúng ta phải đau đớn mà trông thấy những ngọn núi xương, những giòng sông máu, đau đớn mà nghe những tiếng kêu gào thảm thiết của người mẹ mất con, của người vợ mất chồng, đau đớn mà nghe những tiếng thồn thức âm thầm của thiếu nữ mất người yêu.

Than ôi! những cảnh chia ly, những tình tử biệt, những tiếng khóc than của nhân loại hàng ngày diễn ra ở quanh ta nó đã nhắc bảo chúng ta không nên chỉ biết ngồi nhìn mà thương vay khóc mướn. Các chị em! chúng ta may chưa lâm vào cảnh đó, nhưng liệu ta có thể cứ ung dung riêng hưởng thái bình được không? thiên tính của phụ nữ, bản ngã của chúng ta, nó không cho chúng ta được ngồi yên, nó bắt chúng ta phải bán khoả, đau khổ, trước sự đau khổ của nhân loại gây lẫn cho nhau mà nguyên nhân chỉ do lòng ích kỷ, tính do tham tàn bạo ngược mà ra.

Nổi lời Martin, Catroux, phụ-nhân và Nam-phương hoàng hậu, chúng tôi thiết tha lên tiếng kêu gọi chị em Việt-nam nhà: những ai sẵn mỗi từ tâm, những ai dầu lòng bác ái hãy vui lòng hi sinh đôi chút thì giờ quý báu mà ra sốt sáng biên tên vào sổ hội « Hồng-thập-tự » cho đông. Các chị em! ta hãy quên hẳn cái tư tưởng nòi giống. Và ta tạm dẹp mỗi giận hờn nhân loại không làm theo như điều mong ước của chúng ta, mà chỉ nên làm theo thiên tính của chúng ta, làm trọn bổn phận và nghĩa vụ của chúng ta: Người mẹ trong gia đình, người dân trong nước, hay hơn nữa, bổn phận của người thầy thuốc đứng trước bệnh nhân. Hai chữ « hi-sinh » đó thực có một ý nghĩa cao xa và quý báu vô ngần. Chị em ta thường nói đến hai chữ hi-sinh và thường thực hành được một cách rất dễ dàng, dễ dàng quá nhiều khi đến thành ra lần thân thành ra phí phạm mất cả cái kho báu thiên nhiên ấy. Nhưng đến lúc này, trong công việc này thì ự hi-sinh của chúng ta mới thực c

là thăm thía, mới thực là đúng nghĩa.

Than ôi! những binh lính bị thương nằm trong bệnh viện, hay chỉ còn thoi thóp thở một chút hơi tàn ở ngoài mặt trận kia còn biết hi vọng và an ủi được vào đâu — nếu trừ những bàn tay mềm mại, những tia mắt xót thương, những lời ôn hòa dịu ngọt của chúng ta?

Các chị em! ở thời thái bình, chúng ta là những bông hoa muôn màu, muôn sắc để tô điểm vào cảnh đời khó khăn nhợt nhạt nếu không có chúng ta. Nhưng ở thời buổi chiến tranh loạn lạc, chúng ta là những bà tiên hiền hậu đem phép màu nhiệm và lòng nhân từ ra ban phát cho muôn vạn chúng sinh. Các chiến sĩ bị thương ngoài mặt trận đang kêu gọi chúng ta bằng những tiếng rên thảm thiết. Bà thống-soái Martin, bà toàn-quyền Catroux ở Đông-Dương và cả Nam-Phương Hoàng Hận lúc ở Pháp, cũng vì những chiến sĩ kia mà lên tiếng thiết tha kêu gọi chúng ta lẽ nào chúng ta lại làm lơ cho được!

Chúng ta còn có thể vẫn ngồi nhà bên cạnh gia-đình đầm ấm yên vui của chúng ta tổ ấm lòng bác ái trong những đường kim đan lên xuống: bà Thống-sứ Rivoal đã tổ chức xong một ban nhận quần áo len rét để gửi ra mặt trận cho binh lính.

Bồn phận người đàn bà lúc này là ở đó, các chị em!

NGỌC-MINH

NGỌC THẠCH

KHÔNG MỘT THỨ TRANG SỨC NÀO
THANH LỊCH CAO QUÝ BẰNG

vòng ngọc
thạch
từ 10 \$ 00
một chiếc

chuỗi hạt
ngọc thạch
từ 15 \$ 00
một chuỗi

Xin hỏi nơi:

Mme BANG-DUONG

née Thụy-An

HANOI-76, WIELÉ-HANOI

Đại lý của một nhà bán ngọc
lớn ở Hong-Kong Giá rẻ hơn
mọi nơi. Có giấy nhận thực.

CHUYỆN VUI

Thế thịt đâu?

Trong nhà hàng, một ông khách ngắm nghía con gà quay bồi vừa đem ra để rước mặt.

— Này anh bồi, anh nhìn hộ tôi con gà này một tí, gà gì mà chỉ có xương với da.

— Ô! Thế ông còn đòi gì hơn nữa. Ông đòi đề nguyên cả bộ lông gà chắc?

Miếng trả miếng

Ở một buổi dạ hội, một tiểu-thư khá đẹp, ngồi lách ra chiếc ghế vắng ôm đầu: cô đang bị nhức răng. Biết thế một công-tử đến tán: Thưa cô tôi có cái tài nếu ghé miệng vào chỗ đau nào thì chỗ ấy tắt lành.

Cô tiểu-thư tức thì đáp lại: Cảm ơn ông tôi đỡ đau răng rồi nhưng ông đã nói ông có tài ghé miệng vào chỗ đau nào của người khác thì chỗ đau ấy tắt khỏi, vậy nhờ ông, bà cô già tôi đang bị chai chân, ông làm ơn hôn chỗ chân ấy, cho bà cô tôi khỏi.

Cuộc xổ số của hội Cercle Annamite de Dalat

Hội-đồng quản-trị cuộc xổ tombola của hội Cercle Annamite de Dalat xin thưa lại các ngài xa gần hay rằng:

Mặc dầu bấy lâu nay hội-đồng đã tận tâm hoạt động, và nhờ các ngài xa gần hoan-ngheh, song số vé đến nay vẫn còn đọng lại nhiều, nên do nghị-định số 2885 ngày 21 septembre 1939, Quan Khâm sứ Trung-kỳ đã chuẩn cho phép ngày xổ số 8 Octobre 1939 của bản hội được hoãn lại đến ngày 8 Octobre 1940.

Giấy số của bản hội vẫn cứ có gửi bán như thường, do nơi các nhà Đại-lý các tỉnh, hay viết thư cho nơi: Monsieur le Président du Cercle Annamite de Dalat.

(Lai cảo)

T H O

Đã lạnh rồi

Bến vắng, dò ngang cũng vắng người,
Nàng Thu đi lượm lá thu rơi,
Đem về kết giải khăn tang để
Viếng bóng ngày qua đã lạt rồi!
Trước cảnh thu sơ thấy những gì?
— Rõ ràng bức họa bước chia ly
Trong lòng những kẻ chôn đau khổ.
Ai biết trong ai nói những gì?
Thu đến trong thu một ngậm-ngùi!
Lòng ôi! hãy chết giữa ngày vui.
Lòng ôi! hãy chết trong quên lãng.
Gió sớm hôm nay đã lạnh rồi!

NGỌC-MINH

Đường về

Bước chân vào ngõ tre làng,
Lòng buồn nặng trĩu nghe nàng ru con.
Bước lên thềm đá rêu mòn,
Lòng buồn nặng trĩu nghe buồn vông dừa.
Mái gồi nhện vẫn chẳng tơ,
Tàu tiêu rách vẫn phất phơ bên mảnh.
Cây rom như vẫn nguyên lành,
Vườn sao sơ sác trên cành hết dâu!
Quanh tim nồng kén còn đâu?
Còn đâu cô bé hái dâu then thò!
Ngoài sân nắng yếu lơ dờ,
Mảnh tre trống-trải gió lửa hắt-hiu!

BÀNG-BÁ-LÂN

Nắng hè...

Muôn lá rụng, hoa khô, vườn dã-dượi...
Mấy cây già oằn-oại (gió đi qua
Vài hơi thở như giờ tàn hấp-hối)
Vườn hôm nay lịm chết với hương hoa!
Im lặng quá! Trời hè nghiêm-nghị quá!
Cả nguồn thơ như đọng cứng trong hồn,
Lòng âm-thầm ứ ngập sóng cô-đơn,
Hồn hiu-vắng, thơ càng hiu-vắng nữa!
Tôi sợ lắm! những mùa hè nắng lửa,
Là những mùa « thơ chết » của hồn tôi.
Ý đi qua trên muôn lá vàng rơi,
Hồn đau-khò... dành rời xa xứ mộng...
Mộng, mộng, mộng! là phút giờ vui sướng
Của những hồn Thất-bại với Đau-thương!
Nắng làm chi! khô héo cả trong vườn
Thơ ta chết để hồn xa... xứ Mộng!

TRINH-NỮ

PHU NHÂN NAN HÓA

Chị Liên.

« Dưới con mắt các ông đàn ông chúng ta là một phường nan-hóa đáng yêu và cái nên làm một phường nan-hóa đáng yêu thôi. »

Bàn về địa-vị chị em trong xã-hội An-Nam và nhiệm-vụ chị em trong lịch-sử, hôm trước chị diễm-tĩnh chấm hết câu chuyện bằng cái câu ấy trước mặt chúng em. Sừng-sốt em hỏi :

« Tại sao lại nan-hóa, chị nhỉ ? »

Lại diễm-tĩnh chị ôn-tồn đáp :

« Khoan đã. Đó là cái án chung khép tất cả đàn-bà Việt-Nam. Ta phải ghi lấy bốn điều cốt : một là cái án đó đã tuyên từ đời nào ta không biết ; — hai là cái án đó đã tuyên vắng mặt ; — ba là cái án đó không có thời-hạn ; — bốn là không có định rằng người ta phải kháng cái án đó ở tòa nào. »

Em đã sừng-sốt, sự diễm-tĩnh rất mực của chị càng làm cho lòng em nao lên như sóng cuộn. Đoán vậy em chưa kịp mở miệng, chị đã dơ ngón tay trở như để đe-dọa lý-sự của em :

« Khoan, khoan đã. Chừng nào em thấy trong lòng không bức tức và có thể nói thường như nói : sáng trăng em thích quá », như nói « nước trong đẹp quá », chừng đó em hãy bàn với chị về cái án này. Cái án mà oan-hồn người chết phải hợp với ý-chi người sống mới mong chống cho có kết-quả. Chúng ta cần rất chần-tĩnh. Nếu không, sẽ có cơ để người ta ghép thêm cho phường nan-hóa này một cái án ngông đại nữa, đời nào gỡ cho ra ? »

Chị ơi, lòng em bây giờ đã nguội rồi. Em xin chị cho em rất bình tĩnh mà gửi nhỏ vào tai chị những điều em đã nghĩ.

Em không nhớ hồi năm bảy tuổi tính-nết em thế nào. Còn từ mười tuổi trở lại đây, thời em nhớ mồn một tựa mới hôm qua. Cha mẹ em sinh bảy người : em là thứ ba và em Thu chị hôn hôm nọ là thứ sáu. Anh cả em năm nay 20 tuổi, em 17 và em dốt lên 10. Nhớ năm lên mười, em khỏe, nhanh-nhẹn, vui đùa hết sức. Khác với những bạn gái cùng tuổi, em không thích riêng những trò chơi của con gái như : nhảy nguc, đánh ô, đánh chất hú tim. Em thường nhập cuộc với các anh và các em mà đánh brik-ôn g. chị nhỉ ?

đánh khăng, đánh ban đá cầu (đá kiện), bắn giầy cao-xu, nhảy hoa nhầy nư, bịt mắt bắt gà. Đến như tùm rằm, tụ ba dưới trăng đánh quần-thảo cũng có khi có em. Thấy em đùa-ngịch như quỷ rầy, ai cũng gọi trêu là thằng Tâm, nhưng khi nói chuyện thân-mật, thầy mẹ em vẫn lo cho cái tâm tính giặc-cái tâm tính có vẻ đàn ông ấy. Sự lo đó thành ra không có cơ chị ạ. Em có bao giờ tương-đắc được với mấy ông giặc- con trai đâu.

Cuộc nô-đùa nào, dù bắt đầu 10 vui, cũng kết-liều bằng sự em tự-ý thoát-ly, hay là bị cả bọn họ tẩy-choy. Em thút-thít trong khi họ reo hò khoái-trá, cái đó hình như tiền-định, chị ạ. Chị ơi, ai đời mình đương nâng niu con mèo, cả bọn đương nhìn nó « treo cây cau » đương « hỏi thăm chủ chuột » bỗng anh cả em chặt đánh phập một cái một khúc đuôi mèo múa may lặn lộn dưới đất hoen-ố máu tươi. Ngoao một tiếng thê-thảm, mèo biến đâu mất, để lại cho em một má bên trái rướm máu vì những vết cào tựa trái-đào to mang vết dao nhíp. Họ xoay lại hành em vì cái tội « đánh tháo » cho mèo thoát thân : người mắng, người quát lưng, người nào nhân từ nhất thời vạch mặt em ra mà thách : « Thử ngoao ngoao xem có giống chủ mèo không nào ? » Họ làm như em có thân với mèo hơn là thân với anh em ruột thịt : chừng có là mèo đã quào yêu em trước khi trốn biệt với cái đuôi cụt. Rút cuộc em bị tổng cổ ra ngoài cuộc, mẹ em với gì em đương ngồi nói chuyện chơi thăm, nghe vớ câu chuyện, bảo :

« Mày là con gái. Ai bảo mày chơi nghịch với chúng nó. Mày có bao giờ ai bảo cái gì được đâu. Bớ mày cũng chịu, hưởng là tao... Vào đây bắt chấy cho gì có hơn không, cháu Tâm. Con bé thế mà ngoan đấy. »

Nhưng em cũng không ngoan bắt chỉ nốt. Chơi với anh em không được. Cha mẹ ngăn không nổi. Không làm sao « hóa nên người » theo ý muốn của cha, mẹ, anh em, Có phải như thế là « nan-hóa »

Đó là hồi em lên mười, mười một. Năm nay em đã mười bảy. Quãng sáu năm trở lại đây cũng thế thôi, chị ạ. Trải qua nhiều chuyện khác nhau lắm, nhưng đại-đề vẫn giống nhau. Em phải tốn công rón-rén mãi mới tới gần mà nhắm bắn con chim, bỗng ông em núp ở đâu vỗ tay đôm-đớp cho nó bay đi. Đến tai cha mẹ em : « Con gái lại con gái bắn chim. » Lối, cũng tại em nan-hóa.

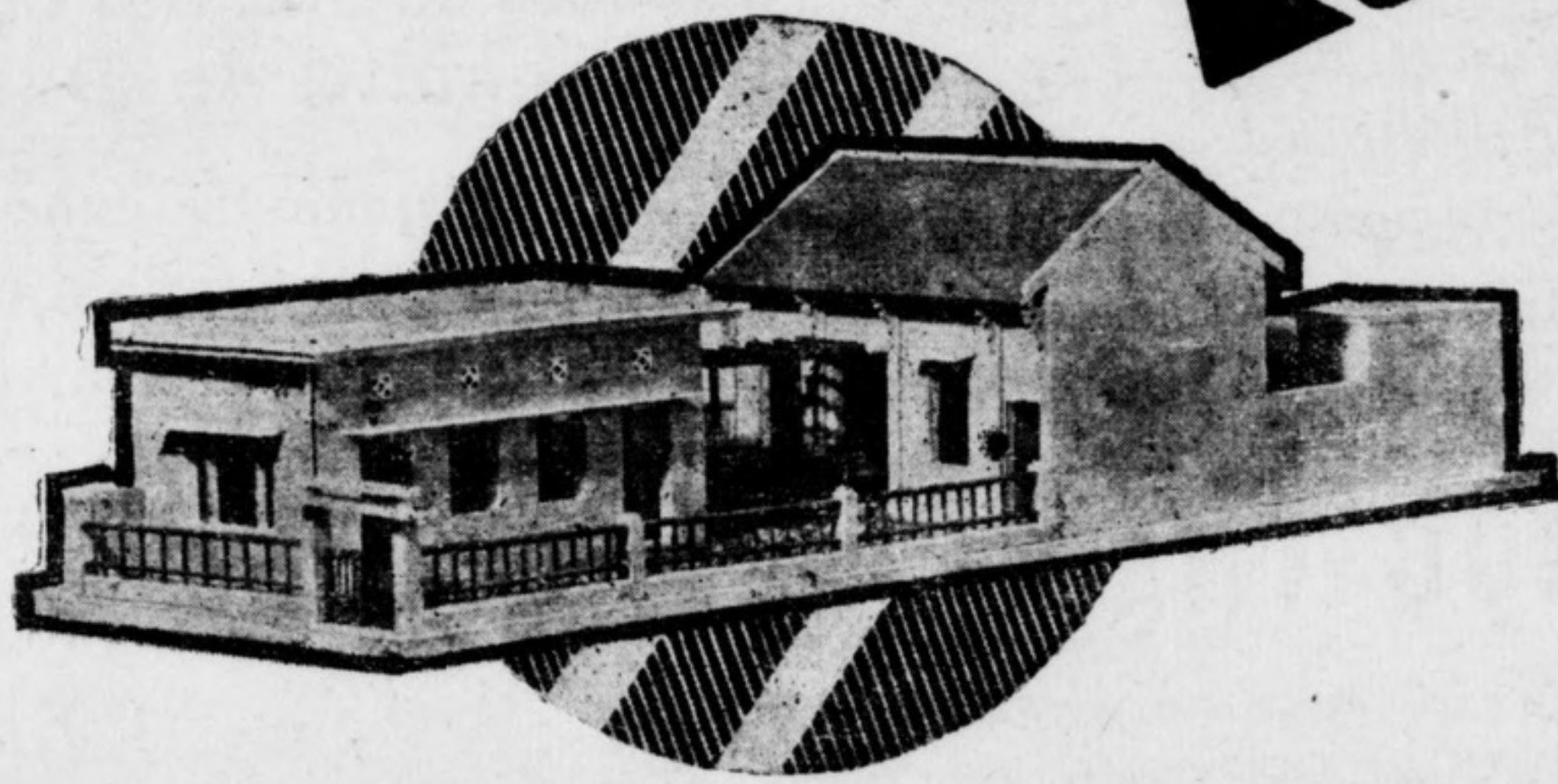
Em ngồi đàn mùi-soa, ông anh quý ném lõi ngô vào mặt. Mặt em không trúng, mùi-soa không trúng nhưng trúng bình mực đen tuong-tóc vào « áo điện » của em, vào khăn bàn thêu, vào tường vôi trắng. Cha mẹ em phân sử : « Có làm sao nó mới nghịch mấy chữ ? Nó là con trai, hay nghịch tinh-quái, sao mày không tránh trước đi có hơn không ? » Lối, cũng tại em nan-hóa.

Nói chi những chuyện tỉ-mỉ xa xôi ấy. Mới năm ngoái đây, gặp

bữa rảnh việc và vui-vẻ, cả nhà đem truyện « Nửa chừng xuân » của ông Khái Hưng ra phê-bình. Phe đàn ông : « Có phúc chữa với ông tham Lộc thời phải có gan nuôi cậu tham con, còn trách ai ác ? Bà án chẳng ác, đời cũng chẳng có ai ác. Chỉ có cái bụng hay thương người, cái bụng dễ phẫn lên là ác mà thôi. » Còn phe đàn bà ? Mẹ em và em Thu, nói cho đáng tội, cũng có lòng với cô ả và nhất là lại lo thay cho cô thầy kiện vụng-về của cô ả, — tức là cái con Tâm vô-lối này, — sau cùng, ai cũng cho em là con bú đực vì em « bệnh cô Mai chằm-chập ». E làm « đồ khó bảo », « hạng không biết xem chuyện », — « ấy thế mới thảm hại. Thân cô Mai quá không khéo lai thân với bất cứ ông tham Lộc nào », lời nói sau rốt đó là của thằng em thứ tư, nó phần-uất vì thấy chị nó là con nhà tử-tế mà cứ bệnh một gái không đứng-đắn. Nó

Chỉ còn một tháng nữa
mua ngay kéo hết

Ai muốn làm chủ
tòa nhà này

Ở SỐ 154 PHỐ DUVILLIER
HANOI — Đang giá 3000.

hãy mua vé
TOMBOLA ÁNH SÁNG

≡ MỖI VÉ 0,30 ≡

NGOÀI RA CÒN 50 LÔ GIÁ TRỊ
NHƯ XE NHÀ, XE ĐẠP, VÁN VÁN
NGÀY MỞ 12 NOV. 1939

Ở xa có thể trả bằng timbres hay mandats gửi
về Đoàn số Ánh-Sáng số 28 Phố Richaoud - Hanoi

15 tuổi. Nó nói hõn, cũng tại em nan-hóa đó, chị ạ. À, mà đối với một đứa con gái nan-hóa, thời làm chi có sự nói hõn? Em nghiệm rằng cả nhà em, tuy không ai nói trắng ra, nhưng ai cũng mạo-nhận là như thế.

Cách đó dăm hôm, nhà em có tiệc ba bốn mươi người ăn, có các ông, các thầy, có cả mấy sinh-viên nữa. Dưới chân mấy bàn tiệc dài, người ta thấy cô Mai bị trối đề nghe thiên-hạ thiên-hạ phẩm-bình nhân-cách cô bằng một thứ văn sực nức mùi rượu và hết sức màu mỡ:

« Là hoa Mai có khác, dễ nở quá. — « Mùa Xuân nẩy lộc, hoa Mai đua nở là phải lẽ ông Tào. », - « Tiếc rằng tác-giả không nói rõ là giống Mai nào : trắng, hay đỏ, hay ố chết, Mai-quế-lộ », -

Rõ như ban ngày là cái nết không tốt của cô Mai, từ nhà em cho đến họ hàng, thân-thích, bạn bè, thiên-hạ, ai cũng thấy ngay. Duy có mình em là không thấy thế. Chẳng tại em nan-hóa là gì hử chị?

Mà, nan-hóa, tại sao em lại nan-hóa? Sao lại có một sự chua cay như vậy của Tào-hóa dành riêng em? Nan-hóa, tại sao em lại nan-hóa đến bậc ấy? Em không thể nan-hóa chút ít thôi sao? Cha mẹ, anh em, họ hàng, ai cũng phải kêu em quá đàn ông, mà sao em vẫn

không theo kịp các ông ở nhà em và các ông khác dưới gầm trời, à quên, dưới gầm trời Nam? Nói chi các chị em khác mà đã sinh ra trong cái khuôn-khổ riêng mà gia-đình và xã-hội đặt ra tự bao nhiêu đời. Nói thế, không phải em tự-phụ rằng dẫu là rất nan-hóa em cũng còn có lẽ ít nan-hóa so với các chị em khác. Xin chị đừng hiểu lầm, hay là đừng cố ý hiểu lầm để trêu em, sẽ tội nghiệp cho em lắm đó. Em chỉ muốn nói rằng chúng ta như thế cả, trách chi người ta chẳng tuyên-vãng mặt cho một cái án không thời hạn. không có chỗ kháng :

NAN-HÓA

Em bình-tĩnh thưa với chị đó chị xét kỹ rồi đáp lại em. Các cháu mạnh không chị? Chị hôn họ cháu Nhung cho em một trăm cái, nghĩa là một trăm ăn trăm hai theo lối Quảng-Ngãi. Nếu ít hôm nữa, chị ra chơi với em, nhớ đeo ra một ít xoài cuối mùa. Chị có ngại, hoặc bận cháu không đem được, thời cứ việc ăn rõ nhiều cho thơm-tho trước khi lên tàu, rồi kể lại em nghe cũng hay, nhất là miệng chị có điềm xoài lại, không phải là vô duyên.

KINH;

Bạn của chị :

« Tâm »

Mùa cưới đã đến. Các cô sắp sửa thành « cô dâu » đang phân vân lưỡng-lự trước những tấm hàng muôn màu sắc ở phố hàng Khay, hàng Đào, hàng Ngang. Đây là nhung, đây là hàng kim tuyến, hồng, vàng. Mặc gì? cho ra vẻ cô dâu đẹp. Lại còn đồ trang-sức nữa. Lưỡng-lự quá một thứ lưỡng-lự nào-nức và say say.

Đây là tại bạn gái chúng ta không có riêng một thứ lễ-phục thành thử đến lúc cưới-xin là cứ nháo cả lên. Đám cưới chị Hồng, chị ấy mặc xa-tanh màu lam, chị Vân không mặc được vì người mảnh-mai lắm, mặc màu lam nó càng vồ người đi. Cô dâu này mặc hàng kim-tuyến vàng, cô dâu khác lại mặc nhung the lá mạ. Mỗi cô tùy sở-thích mình trợn bộ áo mặc trong cái lúc long-trọng và say sưa nhất đời. Sao lại không như người con gái Pháp cưới thì chỉ toàn mặc màu trắng biền-hiêu sự trinh-bạch và trên đầu thế nào cũng có chàng mạng (voile) rủ xuống iherot-thr.

Thì vị quá đi thôi, người con gái dẫu thân-hình trinh-bạch của mình trong tấm « voan mỏng mảnh mơ-hồ như mộng. và phải tưởng-tượng đến cả nỗi cảm-động ngan ngát mà tân-lang lúc nâng tấm « voan » lên.

Nói đến đây, tôi nghĩ tiếc cái quạt của mình thuở xưa, cái quạt che vẻ e-lẻ thẹn-thùng của cô dâu. Bây giờ người ta bỏ mất cái quạt ấy rồi người ta đã thay nó bằng bó hoa, bắt chước cô dâu pháp nhưng nó vẫn có vẻ chen-chẽn làm sao ấy. Nhất là ta lại nên nhớ rằng cô dâu của ta còn phải lễ tơ-hồng nữa. Bó hoa phải cắt ra một chỗ hay giữ cô phù dâu cầm hộ và hai tay không chấp lại, càng có vẻ chen-chẽn. Giá giữ lại cái quạt: hai tay nâng quạt mà lễ nó có vẻ thùy-mị biết bao! Lại còn cái đầu nữa. Nên nhớ rằng cô dâu mà quần tóc trần không có vẻ trang-trọng đâu.

Đội cái khăn đen : nghiêm-khắc tối om om không thích hợp với sự vui vẻ lúc cưới xin

Theo ý tôi chúng ta nên nhu một điều giao-uớc, công-nhận một bộ lễ-phục cho lúc cưới-xin. Bộ lễ-phục của các cô dâu Huế đáng cho ta chú ý hơn cả: khăn vành giấy lam, áo hồng, giày vằn-hải, con các nhà quan còn mặc chum một chiếc áo thụng lam hay hồng.

Các cô phù dâu nên mặc khác màu áo cô dâu, nhưng bốn cô nên mặc chung một thứ hàng và một màu cho nổi.

Người thông tin

KIÊM DUYỆT BO

**LẠI CÓ DỊP LÀM GIÀU
MUA VÉ CUỘC XỔ SỐ**

**ĐÔNG-PHÁP
MỖI VÉ MỘT ĐỒNG**

DẠNG ĂN CẤP «MỐT»

Trước ngày ông Tổng-Thống Lebrun và phu-nhân sang yết kiến vua và hoàng-hậu Anh thì tại hiệu may y-phục danh-tiếng nhất ở Luân-đôn Nonnan Hartuel, xảy ra một vụ trộm rất bí-mật. Bọn gian-phi sau khi đã soáy nhiều lần cửa kiên-cố, vào được cái buồng quan-trọng nhất của hiệu may với cái ý định rất rõ-rệt là ăn cắp những kiểu áo hoàng-hậu Elisabeth đã ra lệnh vẽ và may cho Ngai mặc riêng trong buổi lễ tiếp-kiến vợ chồng ông Tổng-Thống Pháp. Nhưng không lấy được, chúng đành phải trộm các đồ ngự-hàn bằng lông thú giá gần một triệu quan. Tuy bị thiệt-hại lớn thế, nhưng nhà Nonnan Hartuel còn lấy làm may không bị mất những kiểu áo của Anh-Hậu. Người ta không còn lạ gì vụ trộm đó là một sự âm mưu cạnh-tranh của các hiệu thợ may danh-tiếng khác ở Anh và có lẽ ở cả các đô-thị lớn bên Âu-Mỹ.

Thường có nhiều hiệu may danh-tiếng vừa may cắt vừa sáng chế ra các kiểu y-phục lạ, đầu đơn kiện kẻ lạ mặt đã ăn cắp một kiểu áo của mình sáng chế ra hay định hối lộ a tòng với người làm công của mình để ăn cắp các tài liệu về một kiểu áo.

Một chiếc áo có dấu hiệu một nhà may danh-tiếng là một công-trình mỹ-thuật, và quý-giá như bức tranh hay bức họa của một họa-sĩ đại-danh. Pháp-luật đã đặt ra những luật-lệ để tránh cho họa-sĩ và văn-sĩ khỏi bị người ta « cốp » lại những công-trình sáng tác của mình. Nhưng những ông thợ may đại-danh chưa có luật-lệ nào chính-thức bảo hộ cho khỏi bị « ăn cắp » « phỏng theo » cả.

Một hiệu thợ may sở dĩ được danh-tiếng cũng là nhờ những kiểu áo đặc-biệt mới-mẻ mà nhà ấy truyền ra. Một phần

lớn ngân sách của hiệu là để mượn những họa-sĩ chỉ chuyên chế ra một số kiểu y-phục lạ cho mỗi mùa. Ví-dụ chế được 150 kiểu áo (robes) hay măng-tô : trong số đó có độ 35 kiểu khá và trong 35 kiểu khá ấy, độ mười mười lăm kiểu là hết sức hoàn toàn, và chỉ có những bà triệu-phủ mới có thể trả một giá phi-thường những kiểu áo tuyệt-vời ấy. Và nhà hàng nổi tiếng, làm giàu nhờ ở đó. Nếu nay kiểu đó bị người ta ăn cắp, một hiệu thợ may khác chế ra rất nhiều để bán một giá rẻ rẻ thì ôi thôi bao nhiêu công lênh của nhà họa-sĩ đã sáng chế ra kiểu ấy, đi đời cả. Bởi thế khi một hiệu may danh tiếng đã chế được một kiểu áo tuyệt mỹ thì tìm đủ cách khổ-công để giữ gìn cho khỏi bị mất cắp hay phỏng theo. Ấy thế mà sự mất mát phỏng theo vẫn xảy ra luôndo bọn.

Bọn ăn cắp « mốt » quốc tế. Ba-Lê là kinh đô của sự trang nhã. Những hiệu thợ may danh tiếng ở đô-thị ấy nhận « com-măng » áo của đàn-bà sang trọng khắp châu Âu, và cả châu Mỹ nữa. Bởi thế chung quanh các nhà may đại danh ở Ba-Lê đều có một đạo binh ăn cắp người ngoại quốc và cả người Pháp nữa rình mò. Có khi họ là một người đàn bà sang trọng vàng ngọc đầy người vào hiệu may để xem kiểu áo thử hết kiểu này kiểu nọ nhưng con mắt tinh tế của họ đã trú ý đặc biệt đến một kiểu quý giá nhất rồi họ cố ghi hình thức chiếc áo trong trí nhớ. Hoặc là họ đón đường cô thợ vừa ở trong hiệu may ra : Nay em nếu em ăn cắp được cho ta kiểu áo mùa thu sắp tới ta sẽ cho em hai ba trăm quan có khi nhiều hơn.

Cô thợ nhỏ xiêu lòng, thế là hiệu thợ may danh tiếng kia đã bị nội phản. Kẻ nội phản có khi là người may áo đi chả

HỘI HÂN

Tặng người cũ

Hãy ngừng lại, hỡi con người kiêu-lệ,
Cõi lòng đây là lối đã qua rồi.
Đừng bước nữa, dầu là đi rất nhẹ,
Em cũng làm tan vỡ cả đời tôi.
Bị giam-hãm từ lâu trong ngục thất,
Của lòng em, giữa muôn vạn đường cong,
Đất đã hết, chưa tìm ra lối thoát
Vì còn say và lạc dưới trời giông.
Ai dựng được những khung đời đồ nát ?
Ai có gan uống mãi cạn ngày thừa ?
Nói đi !.. Hãy nói đi ! người đẹp ác
Đã làm chi thời niên-thiếu của ta ?
Hồ thay ! em, người đàn bà đầu tiên.
Bằng tay ngọc dắt ta vào tội lỗi,
Và tẩm ái-tình tai hại của em,
Đã chôn tuổi xuân ta vào bóng tối.
Chót hoang-phí ở trong lòng mỹ-nữ,
Hết ngọc vàng niên thiếu để yêu đau.
Điên đại quá, tỉnh rồi, không kịp nữa,
Đời bùn nhơ đành ngập dưới hang sâu.

HUYỀN-LINH

khách hàng. Trước khi mang áo đến nhà khách hàng anh chàng rẽ vào hiệu thợ may cạnh tranh với hiệu mình hay bọn ăn cắp làm việc cho các nhà may ở ngoại quốc xem kiểu đã.

Nhiều hiệu thợ may thường lập ra những cuộc trưng bày các kiểu áo mới của mùa xuân mùa hạ sắp tới v.v. Người ta mượn các người đàn bà xinh đẹp để mặc những kiểu áo ấy. Bọn ăn cắp quốc tế kia cũng ăn mặc sang trọng vào xem. Họ đi từng bọn 4, 5 người và thường có những chiếc máy ảnh rất tinh tế để chụp trộm những kiểu áo đang dẫn diện trên khán đài. Anh này thì phận sự là phải nhận xét phần áo thân trên, anh này thân dưới anh này cái cổ, anh này cái tay áo v. v. Thế rồi ở đó ra họ hội tri lại với nhau để dần dần vẽ lại đúng cái kiểu áo họ vừa thấy, và lập tức họ gửi về cái nhà

hàng may ở xứ nào bên Âu, Mỹ đã mượn họ. Họ cốt làm thật nhanh bên Ba-lê người đàn bà nào mặc cái kiểu áo tuyệt hảo, có ngờ đâu ở một nước khác lái kiểu áo của mình đã thành ta thông hường rồi. Muốn ngăn ngừa nạn ăn cắp ấy các hiệu may lớn ở Ba-lê, các nhà chế tạo đồ trang sức cho đàn bà, đã lập thành cái hội gọi là hội « Bảo hộ các kỹ nghệ của thời trang » (Protection artistique des industries saisonnières) để đối phó lại bọn ăn cắp « mốt » nói trên. Hội thành lập tám năm nay và đã khám phá ra bốn trăm vụ ăn cắp kiểu 80%. vụ ăn cắp này chủ trương bởi người ngoại quốc nhất là người Đức.

Các bạn gái có ngờ đâu quanh những chiếc áo của mình cũng có một cuộc chiến tranh âm-ỹ.

T. Thuật

XXX

CHUYỆN GIẢI của THU THU

Chúng lĩnh công xong định kéo nhau lên gác chào Vân nhưng Thanh chở ra phía cổng: Thôi chúng bay cứ đi đi.

Chúng vâng lời, chào Thanh một lượt nữa và lục tục đi ra cổng. Có đứa cẩn thận như thằng Bép còn dặn Thanh: Thưa bà cái nồi hấp rạn một chỗ, con chưa đi hàn.

Và anh tài-xế: Thưa bà bao nhiêu đồ phụ tùng đủ cả, còn xếp nguyên trong hòm đồ, bà nhận cho con.

— Thôi, không phải nhận. Và Thanh nghĩ thầm: Có còn là của mình nữa đâu thiếu hay đủ thì cũng thế. Thanh đứng lên, tựa vào cửa sổ nhìn theo bọn đầy-tớ. Trên hè phố còn vắng, từng đứa một lúi húi nối đuôi nhau tay xách chiếc khăn gói, hay chiếc va-li nan đi về dưới phố. Thanh trông rõ con sen thân tín của mình xưa nay đang nâng vạt áo chùi nước mắt.

Qua hàng rào sắt, chúng còn ngánh lại để nhìn vào nhà. Thanh bắt giắc đưa tay lên vẫy chúng một cách thân mật. Mí mắt Thanh mọng lệ, Thanh chớp vội, và khẽ nói: Chúng nó là những người cũ cuối cùng chứng kiến... nghĩa là Thanh đã nẩy ý định bỏ nhà đi trước khi trường tòa và chủ nợ đến biên nhận đồ đạc. Thanh lẻ bước thăm tất cả các gian phòng ở nhà dưới và tự nhiên thấy lòng bình tĩnh lạ lùng, thần nhiên không chút gì là cảm động, đau đớn nữa. Thanh cũng phải tự lấy làm lạ cho mình, nhất đán từ trước Thanh vẫn tự nhủ nếu đến bước phải tịch biên thì thế nào Thanh cũng mang đi mấy món đồ chơi quý giá mà Thanh vẫn ưa thích. Bây giờ nhìn chúng, Thanh thấy rưng rưng không thiết gì nữa, cũng như Thanh không còn thiết tất cả các cơ nghiệp này. Đó là một sự rưng rưng bất buộc, bởi biết mình không có thể níu lại được

cái mà mình vẫn tha thiết, hay một chứng cứ tỏ rằng chỉ cái của mồ hôi nước mắt do tài sức lương thiện của mình gây dựng được, mình mới thiết tha quyến-luyến một cách xâu sa khi phải rời bỏ? Chỉ biết Thanh đang cảm thấy rõ rệt rằng giá lúc này chủ nợ bảo không tịch biên nhà cửa đồ đạc nữa, trả lại Thanh tất cả đấy, Thanh cũng sẽ rưng rưng thế này thôi. Thanh lại tự trách mình sao đêm qua van xin lão Bảo một cách tự hạ quá thế để nhận bao lời khinh bỉ mai mỉa của hắn! Cái cơ nghiệp này đâu có xứng cho Thanh phải quy lụy đến thế? Đang vợ vẫn nghĩ thì nghe tiếng chuông reo hồi ở gác đưa xuống. Thanh sực nhớ đến Vân đã bị bỏ quên trong trí Thanh từ lúc ở nhà lão Bảo về. Nghe tiếng chuông vẫn reo hồi. Thanh cười nhặt: «Còn đứa nào nữa đâu mà réo chuông kia chứ. Mình phải lên bảo nó thu xếp đi mới kịp.» Thanh chèo lên gác, khi qua phòng ngủ của mình Thanh ngánh mặt đi không nhìn vào, tiến thẳng đến phòng Vân. Chiếc chìa khóa cheo ở ngoài cửa.

Thanh tra khóa, đẩy cửa vào, Vân chùng đã thức giấc từ lâu đang ngồi đọc sách ở bàn. Thấy mẹ vào, Vân đứng lên ngạc nhiên: Từ hôm bị giam cầm mười mấy ngày đằng đẳng hôm nay Thanh mới vào phòng Vân lần thứ nhất.

Thanh nghiêm nhiên bảo Vân: Thu xếp quần áo lại bỏ vào chiếc va-li kia, nhớ gói cả cái chăn lại kẻo không lấy gì mà đắp.

Rồi Thanh đi thẳng sang buồng bên thu xếp quần áo đồ đạc lật vạt của Thanh. Vân càng ngạc nhiên. Nàng muốn chạy theo hỏi mẹ rành rọt xem thu xếp quần áo để đi đâu. Nhưng luôn mười mấy ngày không thấy mẹ trong những trường hợp ngang ngược đã làm cho Vân cảm thấy mình với mẹ xa lạ nhau. Vân tự thấy bờ ngỡ ngàng ngập trước mặt mẹ. Tuy thế, nàng vẫn lúi húi xếp gấp quần áo bỏ vào va-li và lấy giấy gói chần lại. Sau nàng chợt hiểu, tự nhủ: Có lẽ...

Phải, bởi thế, nên mới chẳng có đứa ở nào lên đây thu xếp dọn dẹp như mọi sang. Mà đã cho chúng nó ra hết từ tối hôm

trước. Bây giờ chỉ còn hai mẹ con trong cái nhà vắng lặng này. Vân chợt buồn man mác và thương cảm mẹ vô cùng. Nàng buộc vội gói chần, chạy đi tìm mẹ. Thanh ở buồng bên đang quỳ gối xuống bọc chần để riết sợi giây buộc. Vân đành lấy đầu giây, rút rề bảo mẹ: Má đưa con buộc. Thanh không buông, lẳng lẳng mím miệng, thiết chặt sợi giây lại, đẩy gói chần sang một bên. Vân rưng rưng nước mắt, thầm nghĩ: Đến lúc này mà má còn hờn giận mình.

Vân đã nghĩ lắm. Bây giờ thì tuyệt nhiên Thanh không còn chút hờn giận gì Vân. Trái lại, lúc này, Thanh thấy cần đến Vân vô cùng, cần như một kẻ lữ hành bao lâu đi thui thủi trong bãi sa-mạc cần có người đồng hành để mà trò chuyện cho khỏi cái quạnh hiu ghê sợ. Nhưng Thanh lấy làm tủi và ngượng ngùng nếu để cho Vân thấu rõ là mình cần đến Vân trong cái bước đường vô định sắp tới đây. Thanh quay ra thu dọn quần áo, Vân cũng ngồi xuống giúp mẹ, và toan xếp chiếc áo nhung rất đắt tiền vào va-li. Thanh xua tay gạt: Đứng, để lại, bỏ vào làm gì, đem mấy cái áo dạ cũ này thôi.

Vân bảo: Thế bao nhiêu áo tốt của con, con lại xếp cả má ạ, có phải bỏ lại không?

— Thôi xếp rồi thì thôi.

Việc làm lành của hai mẹ con cứ thế từ từ hơn lên trong sự thỏa mãn thầm của cả hai tấm lòng.

Chiếc va-li đã chập nhích. Thanh đứng giây khoắc chiếc áo ngư hàn, soi vào gương quăn lại vòng tóc rối, rồi nhìn thẳng vào mặt Vân, Thanh thông thả nói: Nào bây giờ thì ta đi.

Vân chạy vội về phòng lễ mễ sách chiếc va-li và phải trở lại lần nữa để ôm gói chần sang buồng mẹ.

Vân nhìn hai chiếc va-li và hai gói chần to tướng bảo mẹ: Thế này thì má con ta sách sao lỏi.

Vân đã rung động cả tâm hồn khi thốt lên tiếng má con thân mật. Nàng cũng đợi một nét cảm động trên mặt Thanh. Thanh chỉ cúi xuống vắn hai gói chần ra đầu cầu thang và đẩy cho lăn xuống dưới đất. Còn chiếc va-li

CHỮ MỚI

IN ĐẸP!

BẢN QUÁN XIN GIỚI THIỆU CÁC NGÀI. NHÀ IN TRUNG-BẮC TÂN-VĂN TRƯỚC Ở PHỐ HÀNG BÔNG 61-63, NAY GIỌN LẠI SỐ 107, PHỐ HÀNG BƯỒM, HÀ NỘI. CHUYÊN IN SÁCH, GIẤY MÁ NHÀ BUỒN, BÁO CHÍ, SÁCH HỌC TIỂU-THUYẾT BẰNG CHỮ TÂY, QUỐC NGỮ. CÔNG VIỆC LÀM RẤT NHANH CHÓNG. BẢN QUÁN GIỌN NHÀ MỚI VỪA VỀ NHIỀU KIỂU CHỮ TÂN THỜI VÀ SỬA ĐỔI CÁC GIÁ IN KHÔNG ĐAU RẼ BẰNG MONG CÁC NGÀI Ở GẦN XA CHIẾU CỎ, BẢN QUÁN RẤT LẤY LÀM ĐA TẠ.

Các ngài muốn cần hỏi gì về việc in xin viết thư cho ông: PHAM - HUU - KHANH

nhà in RUNG - BAC lân-văn

107, Rue des Voilles

HANOI. Téléphone: 855

Thanh khiêng một dầu, Vân khiêng một dầu, hai mẹ con lễ mễ đem xuống dưới nhà rồi lại lên khiêng nốt chiếc kia xuống. Thanh xoa hai tay : Thế là xong, không còn vướng víu gì nữa.

Lúc bấy giờ Vân mới e dè hỏi : Hôm nay người ta tới...

Thanh gạt đầu không để Vân hỏi hết câu : Phải, chỉ lát nữa thôi. Và Thanh ngồ bệt xuống chiếc va li hai tay ôm đầu.

Vân cũng búi ngùi ngồi bên cạnh, tay Vân vờ tả áo. Nàng không có can đảm đứng lên đi bầm một lượt cuối cùng cái nhà đã để trong lòng nàng những kỷ niệm đắng cay nhiều hơn là tốt đẹp. Nàng mơ ở đây một cuộc đời êm ả thân mật bên người mẹ thân yêu, trái lại, cái thời gian nàng sống ở đây chỉ đầy những sự thất vọng nh khùng làm tan vỡ hết cả tâm hồn nàng. Tuy thế tính đa cảm của nàng, lúc này phải từ giã nó cũng làm cho nàng sao suyễn, nghẹn ngào. Cái nhà rộng rãi âm u lạ. Vân tưởng nghe thấy tiếng vang của trống ngực hai mẹ con đập mạnh. Cái nhà còn nguyên đồ đạc mà đã có vẻ hoang tàn. Nhìn thấy mẹ hai tay vẫn ôm đầu buồn não lậ lừng, Vân chợt bắn khoăn, hồi hận hình như chính mình đã gây nên cái cảnh tan hoang này. Lòng Vân càng thất lại khi Thanh ngừng đầu lên, hai mắt lơ lơ ngờ ngác hỏi Vân : đi đâu bây giờ ? Vân cúi gằm mặt xuống, mí mắt rung rung như sự cảm động.

Thanh thở giải đứng phắt dậy, nói rất nhanh : Thôi đi, đi đâu cũng được.

Hai mẹ con, làm bốn chuyến, khiêng hai chiếc va li và hai bọc chăn ra cửa. Cả hai, cùng cố nén cho khỏi thở mạnh, cho khỏi lộ vẻ khó nhọc.

MỘT QUYỀN SÁCH LẠ

Một quyền sách chưa từng thấy ở thư-viện Đông - dương là cuốn « ĐÁNH MÁY CHỮ » dạy trong một tuần lễ biết đánh nhanh, dùng được cả 10 ngón tay và không cần phải nhìn vào máy.

Tác-giả : Vũ-Thị LỆ-DUNG. Giá 0\$20.

Bán tại trường Vũ-Khuê, 1 Av. Général hoBict Hanoi.

— Bây giờ thì gọi xe.

— Thế nhà này ai trông ?

— Không sao, cứ khóa trái cửa lại, chìa khóa cắm bên ngoài, ai dám tưởng đây là cái nhà không.

— Thế còn cái cửa ngoài đường ?

— Thì cứ trông xích sắt vào tự khắc khi trưởng tòa đến họ gọi không thấy ai thì họ mở cửa lấy !

Vân cũng không cần hỏi rõ ràng thêm về việc tịch biên, nàng sợ gọi mỗi thương tâm cho mẹ, nhưng chính trong lòng nàng, nàng ngạc nhiên vô cùng cái thái độ lạnh lẽ của mẹ. Nàng không hiểu làm sao mới cách đây ít lâu Thanh dữ dằn hăm hè như con hổ cái, mà bây giờ lại có ngay một dáng điệu đành phận lạnh lẽ thế này ! Vân càng không dám gọi chuyện phủ Tịch ra để xem kết liễu ra sao. Nhưng đến thế này thì Vân đã hiểu Phủ Tịch từ nay sẽ không có liên can gì với đời nàng nữa, Vân nghĩ chợt đến Di và thở dài khoan khoái. Rồi tưởng như Thanh biết được ý nghĩ của mình, Vân thở dài xong, vội vàng cúi gằm mặt xuống, ngượng ngùng. Nhưng Thanh đang dăm chiêu. Hai ba chiếc xe kéo hồi nãy thấy Thanh giờ tay vẫy đã túc trực cả ở cửa rồi, Thanh lưỡng-lự không biết nên đi đâu. Lại trú ngụ ở nhà bạn ? Đó là một điều mà Thanh không bao giờ nghĩ tới. Thanh đã định đi thuê ở ngoại ô hay phố vắng nào, một chiếc nhà nhỏ mẹ con ở tạm để làm gì ? để đợi gì ? chỗ ấy Thanh không nghĩ đến vội. Nhưng chẳng nhẽ với hai chiếc và-li và hai bọc chăn to tướng, hai mẹ con lang thang trên xe kéo biết bao lâu mới tìm được nhà ? Hay là hãy đem gởi tạm nhà người quen ? Chao — Thanh nghĩ — nó có vẻ bệ rạc quá. Và lại Thanh đã nhất quyết không thêm nhìn một người quen thuộc cũ nào nữa. Sau cùng Thanh chợt nghĩ đến cái chùa mà Thanh vẫn hay đi lại cúng bái rất hậu. Bây giờ chỉ đến đó gửi đồ đạc là tiện mà nếu chưa thuê được nhà ngay thì có thể trọ lại ở chùa được một vài ngày.

Thanh bảo bọn xe kéo khuôn đi lên xe. (còn nữa)

đồng hồ lấy cái passe bouillon hay là miếng vải trắng lọc lấy nước.

Xốt suprême

50gr. bơ nấu ra nước, một củ hành thái nhỏ, khi bơ hành vào cho hơi vàng, đổ nước xốt bê-cha-men vào đánh cho đều, nấu độ chừng 5 phút thì được. Đem xuống thêm vào một thìa nhỏ cà-phê kem tươi (crème fraîche). Phải nhớ nếu mình coi xốt không hơi đặc lại, thì phải bỏ thêm một ít bột mì nữa.

Cách cho ăn. — Con gà thái thành năm miếng, mỗi miếng để một đĩa, đổ nước xốt lên trên ăn với cơm rất ngon.

Crabe tango

1.) Cua luộc chín, gỡ lấy thịt.

2.) Đánh xốt : lấy hai lòng đỏ trứng gà, một thìa muối dấm, bỏ ít tiêu, đánh cho đều, rồi đổ dầu olive đánh nữa (phải nhớ cần thân lúc đổ dầu, cầm nguyên cả chai dầu lên tay, nghiêng nó lại cho chảy ra từng giọt một, một tay cầm cái phu-ê (fouet) đánh luôn luôn đừng nghỉ. Coi khi nào xốt nhảy lên và đặc lại là được.

3.) 6 quả cà-lô-mát (tomate) chín, lột da ngoài, bóp hột bỏ, thái nhỏ nấu chín, để cho ráo nước, đem trộn với xốt (N. 2). Lấy thịt cua trộn chung với xốt bỏ vào trong một cái chén nhỏ, ngâm nước đá cho lạnh đem ra ăn.

HỒNG-QUANG

Gà ăn với xốt

(Poulet sauce suprême)

1. Gà luộc chín, khi luộc nhớ bỏ vào một ít muối, tiêu, 1 củ hành, hai hộp gia rôp (girofle) ít lá thơm (thym laurier). Gà chín lấy ra để nguội.

Làm xốt

(Sauce suprême)

Muốn làm sốt này, trước hết phải đánh xốt bê-cha-men (sauce bé chammelle).

a) Xốt-bê-cha-men. 30 gr. bơ (beurre) nấu ra nước, một củ hành thái nhỏ, bỏ vào hơi vàng. 40 gr. bột mì, trộn vào đánh cho đều đem xuống, đổ thêm vào một hộp nhỏ sữa tươi, một chút lá thơm và tiêu muối. Bắc lên nấu độ chừng 20 phút

Ả TRĂM THỨ BỆNH CỦA TRẺ CON ĐỀU BỊ CHỨNG CAM-TÍCH MÀ RA CAM-TÍCH-TÁN ĐẠI-QUANG

là thứ thuốc để trị bệnh cam tích rất nên công hiệu, các bà nuôi trẻ nên cho nó uống luôn thứ thuốc cam này, thì đứa trẻ sẽ được quanh năm vô bệnh, hay ăn chóng nhớn, mạnh khỏe vui chơi trong gia đình sẽ được vui vẻ đầm ấm. Cam-tích-tán Đại-quang là thần hộ mệnh của trẻ con. Tất cả các thứ thuốc

cam, chỉ có Cam-tích-tán Đại-Quang là hay hơn hết. Mỗi gói giá 0\$10. Các bà có mua, xin nhận kỹ mỗi gói thuốc đều có chữ « ĐAI-QUANG » và hiệu CON BUỒM thì mới khỏi mua nhầm thuốc giả hiệu

Đai - Quang

ĐƯỢC - PHÒNG

Số nhà 23, Phố Hàng - Ngang — Hanoi

Có ô-tô đi bán chiều hàng và có đại-lý khắp các nơi

MỸ-NGỌC

BÁNH NGỌT—RƯỢU

GIẢI KHÁT--NEM CHẢ

Do một số chị em bạn
gái đừng dần trông nom

ĐÃ KHAI-TRƯƠNG

tại phố: **LAGIQUET**

(Sau phố Hàng Bông)

XIN QUÝ-VỊ CHIẾU CỐ

XIN LƯU Ý. — Mỹ-Ngọc lại
có cả bếp rất khéo biết nấu
đủ các lối ăn Tây, Tàu, Ta.
Quý-vị muốn đặt tiệc tại hiệu
hay tại nhà Mỹ-Ngọc sẽ làm
-- quý-vị vừa lòng --

BỘT TRẺ CON

Một thứ bột chế tạo tại
Saigon rất tinh khiết, đủ
chất bổ như bột tây mà lại
hợp tạng - phù trẻ con xứ
nóng. Các bà mẹ nên tin
dùng. Trẻ con ăn nhón
trông thấy. Hỡi mua tại :

Hiệu HỢP - LỢI

Hàng Bờ

Boulangerie moderne

Route de Huế

Maternité BAO-AN

Harmand

hay tại

Báo quán ĐÀN - BÀ

Gia 0\$,30

1 hộp.

**BỘT
PHOSCAO**

**LÀ MỘT THỨ ĂN
BỒI BỔ SỨC KHỎE**

Những người yếu ớt, những
người ốm mới khỏi, những
người già ca, nên dùng bột
PHOSCAO, vì ăn rất bổ và dễ tiêu

NẾU CÁC NGÀ MUỐN NUÔI CON MÀ KHÔNG
PHẢI LO NGẠI GÌ NGHĨA LÀ CÓ NHỮNG
ĐỨA TRẺ LÀNH MẠNH, VẠM VỖ, XINH XẸN
THÌ CÁC NGÀI NÊN NUÔI TRẺ BẰNG
THỨ SỮA TỐT HƠN HẾT LÀ SỮA :

MONT BLANC

CỦA NGƯỜI PHÁP ĐÃ CHẾ TẠO RA

DENIS - FRÈRES

HANOI—RUE PAUL-BERT—HANOI

**THU NỬA TIỀN TRONG
MỘT THÁNG VỀ GIÁ
SỮA ĐẸP BẰNG ĐIỆN**

Giỗ, sọc lõi lấm thịt, lang, son
trám, vết thâm, sữa hết bằng
điện hay thuốc 2\$ 3\$ một hộp

MY - VIÊN AMY

26, Phố hàng Thau, Hanoi

Băng trắng, vú nở tròn đẹp
mãi, da mịn tươi, thân thể
đen dạn, uốn tóc, rốn tóc

-- bằng điện rất đẹp --

Mlle E. Hà chỉ dùng tất cả vẻ
đẹp như massage, maquillage

VÚ NỞ, NGƯỜI THON SỮA VIÊN TỪ 2P.

Pin « CON RÔNG »

CHÉ RIÈNG CHO CÁC
THUỘC - ĐỊA, LÀM TOÀN
BẰNG VẬT LIỆU CỦA PHÁP

ĐÃ TỐT LẠI BỀN LÂU

-- Bán tại: --

TẤT CẢ CÁC HIỆU LỚN

LIN - YE

1, Ruelle Jules d'abbadie

-- **HAIPHONG** --

社 行

國 中

China Travel Service

BUREAU DU TOURISME CHINOIS

MAISON FONDÉE EN 1923

Siège Social: 6 Queens Rd C. Hongkong

Agences et Hotels dans toute la Chine
Singapore, les Etablissements des Détroits

Agence de HAIPHONG

28 Bd Amiral de Beaumont

Téléphone: 284 & 144

Agence de HANOI

58B Route Mandarine

Téléphone: 211

Adresse Télégraphique: CHITRAVEL

CENTRE MÉDICAL DE HANOI

NHÀ THƯƠNG NGŨ TRẠM

167, Boulevard Henri-d'Orléans — Téléphone: 772

CONSULTATIONS ET CLINIQUE

Docteur LUYÈN

Docteur CHUONG

INSTALLATION MÉDICALE MODERNE POUR TRAITEMENT

--

(Rayon X. traitement électrique)

--

CHAMBRES POUR MALADES AVEC TOUT CONFORT

Mme S